Feitelijke(technische) vragen aan B&W/burgemeester

Programmabegroting 2027-2030

Datum ingediend.....: 18-10-2026
Onderwerp.....: Technische vragen programmabegroting
Vraagsteller (fractie) .....: Fracties Visie Vaals, Nuj Lies en Groep Groen
Commissievergadering. ..: Gezamenlijke commissievergadering 27 oktober 2026
Raadsvergadering..... :
Agendapunt .....:

**weghalen wat niet van toepassing*

Onderstaand zijn de antwoorden op de vragen van de fracties opgenomen, op volgorde van de pagina's in de begroting. Bij elke vraag/antwoord staat de betreffende fractie (vraagsteller) vermeld.

AANBIEDINGSBRIEF

1. **Nieuwe accenten, blz. 4 1e alinea (Nuj Lies)**

Vraag:
Welke nieuwe accenten worden aangebracht? Graag ontvangen we een overzicht.

Antwoord:
Met het coalitieprogramma 'Verantwoord Verder' bouwt het college voort op de strategische visie Vaals Verbind(t) en de Agenda Brede Leefbaarheid. Binnen deze bestaande koers brengt het college de volgende nieuwe accenten aan:

1. *Een impuls in de leefbaarheid via de woningvoorraad, waarbij de transformatie van het eenzijdige woningbestand als strategische hefboom wordt ingezet. Begin 2027 presenteert het college een woonprogramma met de vertaling naar gedifferentieerde doelgroepen. Dat vormt de basis voor het Strategisch Afsprakenkader met Krijtland Wonen, voor regionale afspraken en de huisvestingsverordening.*
2. *Versterking van de kwaliteit, aantrekkelijkheid en sfeer van het winkelcentrum, onder meer door het gericht inzetten van stimuleringsregelingen en investeringen in de centrumomgeving.*
3. *Samen met ondernemers, organisaties en verenigingen werken aan nieuwe evenementen en een vernieuwd evenementenbeleid, gericht op ontmoeting, levendigheid en economische versterking.*
4. *Een verdere doorpak op de aanpak van verkeersdruk en verkeersoverlast, met aandacht voor bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid.*
5. *Actiever grondbeleid, zodat de gemeente beter kan sturen op ruimtelijke ontwikkelingen en de realisatie van maatschappelijke doelstellingen.*
6. *Actief monumentenbeleid, gericht op het behoud, de instandhouding en de beleefbaarheid van het cultuurhistorisch erfgoed.*
7. *Meer impulsen voor citybranding en profilering van Vaals, om inwoners, bezoekers en ondernemers sterker aan de gemeente te verbinden en de aantrekkingskracht te vergroten.*
8. *Versterking van de democratische legitimatie en betrokkenheid van inwoners, onder meer door verdere ontwikkeling van participatie en samenwerking met de samenleving.*

9. *'Niet méér van hetzelfde': blijven kijken naar wat werkt, waar bijsturing nodig is en hoe middelen en capaciteit zo effectief mogelijk kunnen worden ingezet. In 2027 start een gestructureerd proces van effectmeting.*

Daarnaast worden bestaande beleidslijnen, zoals de integrale aanpak van leefbaarheid, vergroening van de openbare ruimte, het behoud van het vijfsterrenlandschap en het versterken van de financiële weerbaarheid, voortgezet.

2. Succes- en faalfactoren, blz. 4 2e alinea (Nuj Lies)

Vraag:
Welke succes- en faalfactoren zijn in beeld gekomen in 'die gemeenten'? Wat heeft Vaals daarvan geleerd?

Antwoord:
De lessen uit gemeenten met een Nationaal Programma zijn gebruikt bij het opstellen van de Agenda Brede Leefbaarheid. Die zijn als volgt terug te zien in de aanpak van Vaals:

• Integrale aanpak: ruimtelijke, sociaaleconomische en maatschappelijke knelpunten worden in samenhang aangepakt. De ruimtelijke en sociale agenda zijn daarom geïntegreerd in de aanpak Regiodeal Vallisveld en de gebiedsgerichte aanpak samen met de provincie.
• Focus: met de Agenda Brede Leefbaarheid is focus aangebracht. De ambities daaruit zijn per programma vertaald in concrete en meetbare doelstellingen voor 2030 en 2035.
• Langjarige inspanningen samen met overheden en stakeholders die het verschil kunnen maken, zoals de provincie Limburg en Krijtland Wonen, met wie een Strategisch Afsprakenkader wordt opgesteld over aantallen, termijnen, woontypes en financiële bijdragen.
• Wonen: nadrukkelijk inzetten op de transformatie van het eenzijdige woningbestand, met begin 2027 een woonprogramma met de vertaling naar gedifferentieerde doelgroepen.
• Van inzet naar resultaat: niet méér van hetzelfde, maar blijven kijken naar wat werkt en waar bijsturing nodig is, met effectmeting als basis.

3. Veerkrachtonderzoek, blz. 4 2e alinea (Nuj Lies)

Vraag:
Graag ontvangen we de resultaten van het veerkrachtonderzoek.

Antwoord:
De resultaten van het veerkrachtonderzoek worden u separaat toegezonden.

In de begroting zijn de uitkomsten op drie plaatsen gebruikt. Allereerst als basis voor het woonprogramma, dat begin 2027 wordt gepresenteerd met de vertaling naar gedifferentieerde doelgroepen. Dat woonprogramma is weer de basis voor het Strategisch Afsprakenkader met Krijtland Wonen. Daarnaast laat het onderzoek zien dat de samenleving in Vaals op sommige aspecten en in sommige delen onder druk staat. Daarom geven we naast de structurele aanpak extra impulsen via de Regiodeal Vallisveld en de Dorpendeal. Tot slot vormt het onderzoek de basis voor de probleemanalyse in het programma Wonen & Leefbaarheid: een onevenwichtige woningvoorraad, langdurige leegstand en een kwetsbare particuliere huursector versterken elkaar.

4. Vijfsterrenlandschap, blz. 4 2e alinea (Nuj Lies)

Vraag:
Waar in de begroting vinden we de financiële vertaling van de ambitie 'behoud en koesteren van ons unieke vijfsterrenlandschap?

Antwoord:
Het behoud en het koesteren van het vijfsterrenlandschap is een uitgangspunt voor het beleid. In deze begroting is daarvoor geen afzonderlijk nieuw budget opgenomen. De financiële vertaling loopt via:

• De bestemmingsreserve Ontwikkelfonds Buitengebied (€ 108.000 per 1-1-2027), bedoeld voor de kosten van landschapsbescherming en -ontwikkeling, vooral via cofinanciering.
• Het project 'aanleg kleine landschappelijke elementen': € 8.000 per jaar in 2027–2029 (totaal € 24.000), gedekt uit het Ontwikkelfonds Buitengebied.
• De aanpak verkeersdruk (€ 80.000 in 2027), die mede gericht is op het behoud en de versterking van de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van Vaals.

Daarnaast komen de landschappelijke functies aan bod in het omgevingsplan voor het buitengebied.

INLEIDING

5. Lokale lastendruk, blz. 6 punt 1 (Nuj Lies)

Vraag:
3e positie in vergelijking met 7 omliggende gemeenten. Graag de locale lasten afzetten tegen het gemiddelde 1 persoons en meerpersoons inkomen van Vaals en van de omliggende Zuid-Limburgse gemeenten.

Antwoord:
Een vergelijking van de lokale lasten met het gemiddelde inkomen per gemiddeld huishouden is beperkt bruikbaar als benchmark. De meest recente data zoals beschikbaar in CBS dateert uit 2024. Daarnaast is in CBS voor Vaals en sommige omliggende gemeenten geen data beschikbaar voor 1 persoonshuishoudens. Derhalve is gekozen voor het gemiddelde gestandaardiseerde besteedbaar inkomen gecorrigeerd voor de gezinssamenstelling. Daarnaast zijn de beschikbare inkomensgegevens niet voor alle gemeenten op identieke wijze en detailniveau beschikbaar. Ook vormen de CBS-cijfers geen volledig beeld van de inkomenssituatie in Vaals en de omliggende grensgemeenten, omdat inkomsten die inwoners in het buitenland verdienen daarin niet altijd volledig tot uitdrukking komen. Juist in een grensregio kan dit een vertekend beeld geven. Om die reden dienen dergelijke vergelijkingen met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

Gemeente	Gemiddeld inkomen	Lasten Eigenaar		Lasten Huurder	
		Alleen	Meerpersoon	Aleen	Meerpersoon
Vaals	€ 34.400	€ 1.182	€ 1.278	€ 471	€ 568
Simpelveld	€ 39.200	€ 1.236	€ 1.280	€ 709	€ 753
Meerssen	€ 44.400	€ 1.319	€ 1.433	€ 523	€ 636
Valkenburg a/d Geul	€ 40.400	€ 993	€ 1.248	€ 413	€ 669
Voerendaal	€ 42.400	€ 1.286	€ 1.346	€ 720	€ 780
Eijsden-Margraten	€ 44.900	€ 1.119	€ 1.238	€ 260	€ 379
Gulpen-Wittem	€ 40.600	€ 1.134	€ 1.279	€ 278	€ 423

6. (Netto-) Schuldpositie Blz. 6, punt 3 (Nuj Lies)

Vraag:
Hoe moet de 27,5% in 2027 en 23,5% in 2030 gezien worden tegenover 90%?
Het lijkt enorm laag ook tegenover <90% en ook nog zeer laag tegenover 44,7%.
Is het nodig om zo laag te zitten?
Wat zijn de nadelen hiervan?

Antwoord:
De genoemde percentages dienen uitsluitend als referentie- en vergelijkingswaarden om de schuldpositie van de gemeente te duiden. Er bestaat geen voorgeschreven streefwaarde voor de netto schuldquote. De in de toelichting genoemde 90% betreft een signaleringswaarde; gemeenten met een netto schuldquote lager dan 90% worden als minst risicovol aangemerkt.
De schuldquote van Vaals bedraagt naar verwachting 27,5% in 2027 en daalt verder naar 23,5% in 2030. Daarmee bevindt de gemeente zich ruimschoots binnen deze categorie. Ter aanvullende duiding is tevens verwezen naar een andere veelgebruikte vergelijkingsmaatstaf, namelijk de schuld-bbp-ratio van de overheid van 44,7%. Ook ten opzichte van deze indicator is sprake van een relatief beperkte schuldenlast.
De genoemde percentages van 90% en 44,7% zijn nadrukkelijk geen na te streven normen. Zij dienen uitsluitend als referentiekader om de financiële positie van de gemeente te beoordelen. Een lagere schuldquote betekent in het algemeen dat minder gebruik wordt gemaakt van vreemd vermogen, waardoor rentelasten en financiële risico's beperkt blijven. Vanuit dat perspectief kan de schuldpositie van Vaals als gunstig worden beschouwd.

7. Ombuigingen Blz. 7, punt 6 (Nuj Lies)

Vraag:
Waar bestaan de noodzakelijke ombuigingen uit?
Wat maakt dat deze noodzakelijk zijn?

Antwoord:
De noodzakelijke ombuigingen betreffen de maatregelen die zijn opgenomen in het dekkingsplan en nader zijn toegelicht in paragraaf 4.4 van het hoofdstuk Integrale Financiële Begroting. Voorbeelden hiervan zijn de verhoging van de OZB en diverse budgettaire taakstellingen.
Deze ombuigingen zijn noodzakelijk om te komen tot een robuuste begroting waarmee huidige en toekomstige uitdagingen opgepakt kunnen worden en uiteraard hoort hierbij een structureel sluitende begroting waardoor de gemeente voldoet aan de eisen van de toezichthouder.

Deel 1 Publieksbegroting

8. Kostenoverzicht, blz. 10 (Groep Groen)

Vraag:
Het overzicht van de kosten is onderverdeeld in grote blokken. Waarom is het grootste blok van 14,4 miljoen euro niet verder gespecificeerd? Graag ontvangen wij een gedetailleerde uitsplitsing hiervan.

Antwoord:
Het genoemde bedrag betreft € 15,4 miljoen. Dit is een verzamelpost van reguliere lasten, zoals ICT, communicatie, bestuurlijke kosten en overige bedrijfsvoeringskosten. Ook het begrote positieve resultaat van circa € 0,5 miljoen is hierin verwerkt, aangezien baten en lasten in de publieksbegroting in evenwicht worden gepresenteerd. Een nadere uitsplitsing is onderaan het overzicht opgenomen.

miljoen €		Toelichting
Overhead	5,7	
Salarissen	*3,5*	*Directie en MT, P&O, FAZA, I&A, Kabinet, Communicatie, Financien, Strategen, Inhuur*
Overige Personeelslasten	*0,5*	*ARBO, Opleidingen, Personeesladministratie*
Lasten Gemeentehuis en Fractiehuis	*0,4*	*Gas, Elektra, Belastingen, Onderhoud, e.d.*
Faciliteiten Gemeentehuis	*0,2*	
Systemen/Abonnementen	*0,9*	*incl. Onderhoud programma's*
Communicatie	*0,2*	*excl. Salarissen*
Overig	*0,1*	
Bestuur	1,9	
Raad en Rekenkamer	*0,4*	
Griffie	*0,3*	*incl. Salarissen*
Accountantscontrole	*0,1*	
College B&W	*0,5*	*incl. Salarissen, VNG lidmaatschap en Uitvoeringskosten Visma Idella*
Initiatieven uit de samenleving	*0,2*	*incl. Transitievisie*
Juridische zaken	*0,4*	*incl. Bezwarencommissie en Wet Open Overheid*
Overige	-	
	0	
Ruimtelijke ordening	1,1	
Bestemmingsplannen	*0,6*	*Salarissen, Inhuur, Werkzaamheden derden, Kapitaallasten*
Omgevingswet	*0,2*	
Leegstand	*0,1*	
Centrumaanpak	*0,1*	
Vallisveld	*0,1*	
Milieu	1,7	Het grootste gedeelte van de lasten worden via Rijksmiddelen gedekt
Milieubeleid en salarissen	*0,3*	
Aanpak energiearmoede	*0,7*	
Nationaal isolatieprogramma	*0,7*	
Overige	-	
Financiering	3,5	
BSGW	*0,1*	*voor OZB-, Forensen-, Honden- en Reklamebelasting*
Rente	*0,3*	
Stelposten - personeel	*0,2*	*indexatie lonen*
Stelposten - kadernota 2027	*0,6*	
Stelposten - DU's gemeentefonds	*0,7*	
Stelposten - prijsstijging	*0,3*	
Mutaties reserves	*1,2*	
Overige	*0,1*	
Overige	1,0	Toerisme, Evenementen, Volkshuisvesting, e.d.
Resultaat	0,5	
Totaal	**15,4**	

Deel 2 STRATEGISCHE KOERS

9. **Kernwaarden landschap, grensligging, cultuurhistorie, levenskwaliteit, blz. 22, pad 2 (Nuj Lies)**

Vraag:
Waar bestaat het versterken uit op de onderdelen landschap, grensligging, cultuurhistorie, levenskwaliteit, fietsen en wandelen?
Graag een toelichting op de themadagen bijzondere doelgroepen.
Wat is die éne centrale communicatieboodschap?

Antwoord:
Zoals de strategische koers aangeeft (gebaseerd op de Transitievisie Vaals Verbindt) is onze overkoepelende ambitie gericht op een kwalitatief beter Vaals voor iedereen. Die kwaliteitslag moet aansluiten bij de diverse kernwaarden die onze gemeente nu reeds bezit (kroonjuwelen), zoals genoemd landschap, grensligging, cultuurhistorie, levenskwaliteit. U ziet dat deze begroting, en trouwens ook de begrotingen uit voorgaande jaren, inzetten op een samenhangende aanpak/verbetering van deze kernwaarden. De kwaliteit en kracht van ons landschap willen behouden en waar mogelijk versterken, o.a. middels het Landschapsfonds en de vele projecten die daaraan gekoppeld zijn. De aandacht die we geven aan fiets- (zie bijvoorbeeld de motie van Nuj Lies uit november 2023) en wandelverbindingen (zie het recentelijke Knopen-lopen project), ook grensoverschrijdend, koppelen we graag aan het beter beleven van dat prachtige landschap. Cultuurhistorie wordt gekoesterd, o.a. in de nieuwe Cultuurvisie. De ambitie m.b.t. Monumentenbeleid sluit heel nauw aan op het koesteren van deze cultuurhistorische elementen. De grensligging zien we niet alleen als een uitdaging (bv. wat betreft de instroom van kwetsbare inwoners; bijvoorbeeld mensen met taalachterstanden) maar zeker ook als een kans, bijvoorbeeld als het gaat om het versterken van de kwaliteit en belevingskracht van het Drielandenpunt. Dit alles, gerelateerd ook aan de uitgangspunten van Cittaslow, moeten de levenskwaliteit van onze gemeenschap versterken.

10. **Basisvoorzieningen blz. 22, pad 3, laatste alinea (Nuj Lies)**

Vraag:
Waaruit bestaat ons kwalitatief en kwantitatief aanbod aan basisvoorzieningen?

Antwoord:
Wij achten de nabijheid van een aantal voorzieningen van groot belang om te kunnen spreken over een aantrekkelijk woon- en leefklimaat voor onze inwoners. Als basisvoorzieningen hiertoe zien wij bijvoorbeeld een centrum waarin een aantal winkels/voorzieningen aanwezig zijn, waar elke inwoner, ongeacht de omvang van zijn/haar 'beurs', behoefte aan heeft. Eén daarvan is een supermarkt voor de dagelijkse boodschappen. Daarnaast ook kwaliteit in de vorm van sfeer en aantrekkelijkheid om te kunnen verblijven in dat centrum (bij het doen van boodschappen). Denk aan horeca. Kwalitatief wat betreft de typologie, kwantitatief wat betreft aanwezigheid in voldoende mate (bijvoorbeeld 2 supermarkten, zoals ook het recente Brancheringsonderzoek aangeeft).

11. **Mobiliteit en infrastructuur, blz. 23 (Groep Groen)**

Vraag:
In de programmabegroting wordt het belang van mobiliteit en infrastructuur onderkend als een grote uitdaging voor de gemeente en de regio. Groep Groen mist echter concrete beleidsvoorstellen en specifiek gereserveerde budgetten voor dit thema.

Waar zijn de voorstellen en bijbehorende middelen voor dit thema opgenomen?
Zijn deze uitgaven ondergebracht in andere posten die niet direct met mobiliteit worden geassocieerd?
Op welke pagina's of binnen welke programmaonderdelen vinden wij de uitwerking van deze ambities?

Antwoord:
De voorstellen en middelen voor mobiliteit en infrastructuur staan in het programma Mobiliteit & Leefomgeving (blz. 44–50). Voor de aanpak van de toeristisch-recreatieve verkeersdruk is in 2027 eenmalig € 80.000 geraamd voor de monitoring en evaluatie van het 12-puntenplan (blz. 47). De investeringen in wegreconstructies, riolering en afkoppelen, groot onderhoud van bruggen, parkeren en voetpaden staan in het meerjarig investeringsplan, dat de raad op 16 december 2024 heeft vastgesteld (blz. 48–50 en het investeringsprogramma vanaf blz. 174).

Een deel van de uitgaven staat onder andere posten. Het groot onderhoud wegen is verhoogd met € 43.000. De bijdrage aan 'Zuid Limburg Bereikbaar' bedraagt € 11.000 per jaar, en voor bebording en wegmarkeringen is € 13.000 extra geraamd (blz. 70–71). Het doelgroepenvervoer via Omnibuzz valt onder het programma Zorg & Voorzieningen (blz. 119). De parkeeropbrengsten zijn opgenomen onder de algemene dekkingsmiddelen (blz. 165).

<u>Deel 3 Programmabegroting</u>

12. Rijke schooldag en andere interventies blz. 28, activiteiten in 2027 (Nuj Lies)

Vraag:
Waarom wordt de effecten van de rijke schooldag en andere gerichte interventies hier niet opgenomen'?

Antwoord:
De effecten van de rijke schooldag en gerichte interventies worden bijgehouden en gemeten. Zij dragen uiteindelijk bij aan de in de begroting gestelde doelen, zoals het verbeteren van kansgelijkheid en (uiteindelijk) verbetering van de uitstroomcijfers die in de begroting als doel zijn opgenomen.

13. Effectmeting blz. 28 (Visie Vaals)

Vraag:
Aangezien effectmeting in overheidsland nog in de kinderschoenen staat: welke specifieke methodiek of welk wetenschappelijk kader (bijvoorbeeld een *Theory of Change* of maatschappelijke kosten-batenanalyse) hanteert het college voor deze effectmeting?
Vraag:
Beschikt de organisatie intern over voldoende expertise en formatie om deze complexe metingen permanent uit te voeren, of wordt er extern expertise ingehuurd? Zo ja, welk budget is hiervoor vrijgemaakt?
Vraag:
Wat is de exacte planning en doorlooptijd van de effectmeting in 2027? Wanneer worden de eerste tussentijdse rapportages en definitieve resultaten met de raad gedeeld?
Vraag m.b.t. Ruilwinkel:
Hoe wordt het begrip 'effect' hier gedefinieerd? Kijkt het college primair naar harde cijfers (zoals het aantal transacties en deelnemers) of naar de zachtere maatschappelijke effecten

(zoals sociale cohesie en armoedebestrijding)?
Vraag m.b.t. Verhuurconstructies gemeentelijk onroerend goed:
Richt de effectmeting zich hier met name op de financiële doelmatigheid (marktconforme huur versus maatschappelijk rendement) of op de juridische en beleidsmatige rechtmatigheid van de huidige contracten?
Vraag m.b.t. Budget versterking handhaving openbare ruimte:
Welke criteria worden gehanteerd om de effectiviteit van handhaving te meten? Wordt er gekeken naar de daling van het aantal incidenten/klachten, of naar de subjectieve veiligheidsbeleving van burgers?

Antwoord:
Zoals aangegeven willen we in 2027 een eerste start maken met het proces van effect-sturing (en -meting). We hebben daarbij vooralsnog geen specifieke theorie voor ogen. We zullen vooral ook kijken naar ervaringen elders (andere gemeenten, Provincie, Rijk), ervaringen en inzichten van onze partners, maar voor een belangrijk deel ook het gebruiken van 'gezond boerenverstand' door het inzetten van onze kennis en ervaringen rondom de gemeentelijke uitdagingen. Onlangs hebben we een vacature voor een strateeg ingevuld met een nieuwe business-controller, die hiertoe specifieke opleiding heeft gevolgd en reeds enkele ervaringen heeft opgedaan elders. Deze functionaris gaat zich permanent bezighouden met dit onderwerp.
Het zal een continue proces worden van leren en ervaren, bijstellen waar nodig en mogelijk. We zien het als wezenlijk onderdeel van onze P&C-cyclus en zullen dan ook bij de Bestuursrapportages (Voor- en Najaarsnota) als ook de Begroting en Jaarrekening steeds meer resultaten en afwegingen/bijstellingen aan uw raad kunnen voorleggen.
Het begrip 'effect' ziet in onze ogen vooral toe op maatschappelijke effecten, meerwaarde voor de samenleving, soms een groep, soms een individu. Dergelijke effecten laten zich niet enkel in harde cijfers (objectief) uitdrukken. Aspecten als tevredenheid, gevoel, beleving, persoonlijke groei zijn wellicht op onderdelen minstens zo belangrijk. Dat zijn juist subjectieve effecten, waartoe inzicht verkregen moet worden door middel van gesprekken met mensen. Dat geldt ook voor de Ruilwinkel. Terecht wordt hier gesteld dat het hierbij niet enkel om harde cijfers kan gaan. In bepaalde mate geldt dat ook voor de verhuurconstructies gemeentelijk vastgoed. Ons doel is niet enkel financiële efficiency. Als we bepaalde ontwikkelingen/bewegingen in de samenleving willen faciliteren/versterken, zal ook hier een subjectieve afweging net zo belangrijk zijn. De mening van de gebruikers telt dan ook zeker mee. En ja, dat geldt ook voor handhaving in de openbare ruimte. Inderdaad is ook hier de subjectieve veiligheidsbeleving van groot belang.

Vraag m.b.t. Doelgroep overstijgende preventiemaatregelen:
wat wordt hiermee concreet bedoeld?

Antwoord:
Vaals kent voor de prioritaire doelgroepen specifieke preventiemaatregelen. Sterker nog, een substantieel en onderscheidend deel van ons beleid is gegroepeerd rond preventiemaatregelen, conform het uitgangspunt 'voorkomen is beter dan genezen'. De link tussen doelgroep en set aan preventiemaatregelen leidt in de praktijk echter tot relatief harde grenzen. Eén van die grenzen is dat inwoners die nóg niet tot een prioritaire doelgroep behoren, maar wel op weg daarna zijn, met preventie voorkomen kan worden dat ze gaan behoren tot die prioritaire doelgroep. Met doelgroep-overstijgende preventiemaartregelen pogen we om nog een preventiefilter vóór doelgroeppreventie in te bouwen: vroegsignalering in optima forma.

Vraag m.b.t. Aanvullend inburgeringsbudget:
Welke concrete prestatieafspraken horen bij dit extra budget, en hoe borgen we dat dit niet overlapt met het reguliere inburgeringsbudget?

Antwoord:
De vraag is het antwoord. De aangekondigde analyse gaat over het inzichtelijk maken van meerwaarde van het aanvullend inburgeringsbudget, waarbij uitgangspunt is dat het budget moet leiden tot aanvullende prestaties. We leggen tijdig verantwoording af over dit traject en op basis daarvan kan In de begroting 2028 een voorstel voor de komende jaren volgen. Indien de prestaties te weinig aanvullend/onderscheidend zijn, kan de gemeenteraad overwogen dit budget af te ramen.

Vraag m.b.t. Meedoen en arbeid:
Dit betreft een "breed scala aan activiteiten". Welke specifieke sub-activiteiten of projecten binnen dit cluster worden in 2027 als prioriteit opgepakt?

Antwoord:
Vooralsnog geen extra activiteiten. In 2027 gaan we in kaart brengen wat we onder de kop 'Meedoen en arbeid' reeds doen, wat de resultaten daarvan zijn en of een impuls vanaf de begroting 2028 nodig/wenselijk is. Daarbij zullen we ook de resultaten van aanpak elders in kaart brengen.

Programma Zorg & Voorzieningen

14. Armoedebestrijding Blz 29, 1e alinea, laatste zin (Nuj Lies)
Vraag:
Hoe ziet het krachtig beleid op armoedebestrijding eruit?
Hoe is het beleid vertaald in de voorliggende begroting?

Antwoord:
Uw raad zal in december aanstaande kunnen beslissen over het armoedebeleid dat is opgesteld. Eerder heeft uw raad - naast de bestaande budgetten voor regelingen - € 20.000 extra toegevoegd aan het budget om pilotprojecten te starten. De effectiviteit van die projecten zal worden nagegaan en op basis van die resultaten, zal mogelijk om meer budget worden gevraagd.

15. Leefbarometer Blz 29, 2e alinea (Nuj Lies)
Vraag:
Mogen we de uitkomsten van de leefbarometer (nog eens) ontvangen?

Antwoord:
De leefbarometer is algemeen toegankelijk via de rijksoverheid (https://www.leefbaarometer.nl/home.php) en kan als zodanig worden geraadpleegd. Er is geen overzicht beschikbaar dat wij als zodanig kunnen toesturen.

16. Vrijwilligerswerk Blz. 29, concrete en meetbare doelstellingen, punt 5 (Nuj Lies)

Vraag:
Welke initiatieven worden ondernomen om het vrijwilligerswerk van momenteel 18% in 2030 te brengen naar 24%.

Antwoord:
Op dit moment zetten we in op de speerpunten zoals opgenomen in de begroting (zoals onderwijs). Daarnaast dragen de aanpak beweegmakelaar, het maatschappelijke activeren van inwoners via de Participatiewet, het subsidiebeleid (stimulering inwonerinitiatieven) en voorliggende voorzieningen (denk aan samen koken, samen eten en bijvoorbeeld de klets & koffie) bij aan het versterken van het vrijwilligerswerk. Daarnaast zijn we momenteel bezig met een herziening van het vrijwilligersbeleid.

17. Arbeidsparticipatie Blz 29, Concrete en meetbare doelstellingen, punt 7 (Nuj Lies)

Vraag:
Hebben we dit doel royaal behaald met 60,9% tov gemeentelijk gemiddelde van 50%. Of klopt de formulering van de doelstelling niet?

Antwoord:
De arbeidsparticipatie van de kern Vaals ligt met 52% beneden het gemeentelijk gemiddelde van 60,9% (landelijk gemiddelde 73,2%).

18. Arbeidsparticipatie Blz 29, Concrete en meetbare doelstellingen, punt 7 (Visie Vaals)

Vraag:
In 2030 moet de arbeidsparticipatie in de kern Vaals boven het gemeentelijk gemiddelde van 50% liggen. Momenteel bedraagt de arbeidsparticipatie in de kern Vaals al 60,9%. Aangezien de arbeidsparticipatie momenteel al boven de gestelde norm van 50% ligt, lijkt deze doelstelling reeds te zijn behaald. **Vraag/opmerking:** Aangezien de arbeidsparticipatie momenteel al boven de gestelde norm van 50% ligt, lijkt deze doelstelling reeds te zijn behaald, is dit juist?

Antwoord:
De arbeidsparticipatie van de kern Vaals ligt met 52% beneden het gemeentelijk gemiddelde van 60,9% (landelijk gemiddelde 73,2%).

19. Onderwijsachterstanden Blz. 30, 1e Alinea (Nuj Lies)

Vraag:
Top dat in 2027 de focus verschuift van analyse naar uitvoering.
Op basis van welke onderzoeksresultaten, worden welke gerichte maatregelen ingezet om onderwijsachterstanden terug te dringen en uitstroom naar hogere onderwijsniveau structureel te versterken?

Antwoord:
In 2026 zijn een tweetal onderzoeken uitgezet naar onderwijsachterstanden. Het eerste onderzoek is gericht op de evaluatie van het huidige onderwijsachterstandenbeleid dat we in samenwerking met onderwijspartners (kinderopvang, scholen, peuterspeelzaal etc.)

uitvoeren. Deze resultaten bieden inzicht in de manier waarop we samen met netwerkpartners gericht onderwijsachterstanden kunnen terugdringen.
Een tweede onderzoek is uitgevoerd door de Universiteit Maastricht en ziet toe op een analyse van de uitstroomresultaten van het basisonderwijs in Vaals. In dat onderzoek worden ook elementen betrokken over de demografie in Vaals. Bijvoorbeeld het aantal leerlingen dat opgroeit in armoede, het aantal leerlingen met anderstalige ouders en de risicofactoren die van invloed zijn op de leerprestaties van leerlingen. Het tweede onderzoek geeft dan ook een breder beeld van de doelgroep. Het doel is de oorzaken van onderwijsachterstanden in beeld te brengen. Daarmee verbreden we het perspectief naar de aanpak van oorzaken die naar verwachting ook op andere beleidsterreinen liggen. We verwachten op zeer korte termijn de definitieve oplevering van de onderzoeken te ontvangen.

20. Interventies Blz 30, activiteiten, punt 2 (Nuj Lies)

Vraag:
De rijke schooldag is geen bewezen interventie.
Wat zijn 'andere onderwijs- en ontwikkelprogramma's'?
Betreft het bewezen interventies?
Wanneer en hoe worden deze acties geïmplementeerd?

Antwoord:
De Rijke schooldag in zijn geheel is nog niet bewezen omdat er een grote variatie aan invulling is. De extra beweging is wel bewezen en dat is een van de onderdelen die het onderwijs in Vaals gaat toepassen.

21. Jeugdhulp Blz. 31, situatie, zin 9 en 10 (Nuj Lies)

Vraag:
Wat en hoe verandert er structureel?

Antwoord:
De hervormingsagenda stelt in feite dat minder jeugdigen de beweging naar jeugdzorg zouden moeten maken. De belangrijkste doelen en maatregelen:

1. *Meer preventie en steun in de eigen omgeving*

Problemen vroeg signaleren en waar mogelijk voorkomen dat ze groter worden. Ouders, familie, scholen, jeugdgezondheidszorg en lokale teams spelen hierbij een belangrijke rol.

2. *Versterken van lokale teams*

Gemeenten moeten laagdrempelige ondersteuning organiseren voor kinderen en gezinnen. Deze teams helpen bij het verhelderen van problemen en bieden zelf hulp of zorgen voor passende doorverwijzing.

3. *Specialistische jeugdzorg beschikbaar houden*

Specialistische hulp moet beschikbaar blijven voor kinderen en jongeren die deze echt nodig hebben. De toegang tot passende hulp moet verbeteren en de kwaliteit moet omhoog.

4. *Betere samenwerking*

Gemeenten, jeugdhulpaanbieders, huisartsen, scholen en andere betrokken professionals moeten beter samenwerken. Ook moeten verantwoordelijkheden duidelijker worden verdeeld.

5. *Betere kwaliteit en veiligheid*

Kinderen en gezinnen moeten kunnen rekenen op effectieve, passende en veilige hulp. Er komt meer aandacht voor vakmanschap, leren van ervaringen en het voorkomen van onnodige of niet-effectieve zorg.

6. *Jeugdzorg betaalbaar en beheersbaar maken*

Gemeenten en aanbieders moeten doelmatiger werken. Onder meer regionale samenwerking, betere inkoop en minder administratieve lasten moeten bijdragen aan een financieel houdbaar stelsel.

De gemeente werkt momenteel aan een nulmeting om te duiden waar we staan in de implementatie van de hervormingsagenda. De grootste uitdaging voor de gemeente zal erin bestaan om een stevig lokaal team te vormen met netwerkpartners. De contractering met zorgaanbieders vindt in de jeugdzorgregio plaats waar de gemeente Vaals middels diverse (besluitvormende) overleggen op verschillende niveaus onderdeel van uitmaakt.

22. Casusregie Blz. 31 activiteiten punt 2 (Nuj Lies)

Vraag:
Waaruit bestaat die casusregie?
Hoe is de stand van zaken rondom oa inzetten van netwerk van gezinnen?

Antwoord:
Casusregie vraagt om een stevige monitoring van de consulent in individuele casussen. Concreet wordt gevraagd aan consulenten om vooraf duidelijk doelen te stellen die de aanbieder samen met de inwoner zou moeten behalen. De consulent monitort (afhankelijk van de duur van de indicatie) tussentijds of de aanbieder zijn doelen behaald. Zo ja, dan is wellicht na afloop van de indicatie afschaling naar lichtere vormen van zorg mogelijk. Zo nee, dan wordt met de aanbieder het gesprek gevoerd of gebruik wordt gemaakt van het juiste product. Daarmee krijgen we sneller en effectiever zicht op de inzet van (dure) zorg. In dat proces wordt ook zoveel mogelijk nagegaan of het netwerk (al dan niet in de afschaling) een rol kan spelen.

23. Voorliggende voorzieningen Blz. 31, activiteiten, punt 4, activiteiten, (Nuj Lies)

Vraag:
Welke voorliggende voorzieningen zijn er in Vaals voor jeugdigen?
Graag ontvangen we een overzicht.

Antwoord:
Een overzicht van de voorliggende voorzieningen in de gemeente is te vinden in de beweegwijzer (https://www.vaals.nl/data/downloadables/1/5/8/7/beweegwijzer_2025_web.pdf). Denk bijvoorbeeld aan de inzet van de jongerenavond in Fraiche, de inzet van de buurtsportcoach en de activiteit Kids & Koffie. De kinderpsycholoog als voorziening en het aanbod van tekenlessen op school door het Kunstcollectief zijn in deze druk nog niet opgenomen. Dit zal in de volgende druk worden bijgewerkt.

24. Veranderende zorgvraag Blz. 32, situatie, 1e alinea (Nuj Lies)

Vraag:
Hoe ziet de gemeente de veranderende zorgvraag concreet?

Antwoord:
In de alinea staat opgenomen dat sprake is van dubbele vergrijzing die invloed zal hebben op de zorgvraag/zorgbehoefte vanuit de Wmo op gemeentelijk niveau. Zo zien we een forse toename van aanvragen voor huishoudelijke hulp en zien we een lichte stijging van het

aantal aanvragen voor woningaanpassingen. Daarin zien we terug dat de vergrijzing ook invloed heeft op de ontwikkelingen binnen de Wmo-voorziening in Vaals. Het aantal casussen begeleiding dagbesteding blijft vrij constant, maar daarin constateren we per individuele casus zwaardere problematiek met duurdere en langere zorg tot gevolg.

25. WMO-cliënten Blz. 32, situatie, 2e alinea (Nuj Lies)

Vraag:
Wat verklaart het feit dat het aantal WMO cliënten in Vaals zoveel lager ligt dan landelijk gemiddelde, 45 per 1000 inwoners in Vaals tegenover 72 landelijk?

Antwoord:
Een exacte verklaring voor deze verschillen is achteraf lastig te duiden. Wat de gemeente Vaals kenmerkt is dat consulenten bewust eerst onderzoeken wat in het voorliggend veld kan worden opgelost voordat indicaties worden afgegeven voor geïndiceerde zorg (toegangsmodel WijVaals). Gelet op de demografische ontwikkelingen in Vaals zou je meer indicaties per 1.000 inwoners verwachten. Daarmee lijkt het toegangsmodel in ieder geval ten dele bij te dragen aan de gunstige cijfers voor de gemeente Vaals.
Wat we op productniveau zien:

- *Een stabiele trend in aantallen binnen begeleiding, maar een toenemende zwaarte van de problematiek en daarmee een zwaardere zorgvraag;*
- *Een stabiele trend in aantallen binnen dagbesteding, maar de intensiteit van de dagbesteding neemt toe (meer uur per week). Door toenemende zorgzwaarte zijn voorliggende voorzieningen niet altijd geschikt voor inwoners.*
- *Een stabiele trend in voorzieningen vervoer (Omnibuzz);*
- *Een forse toename in huishoudelijke hulp;*
- *Een toename in het aantal aanvragen voor woningaanpassingen.*

We constateren daarmee dat de problematiek per individu ingewikkelder wordt. Daarbij geldt geenszins dat de gemeente 'strenger' is met het toekennen van zorg waar dat nodig is. Daar waar voorliggende voorzieningen niet effectief zijn of uiteindelijk voor de inwoner niet passend zijn, wordt zorg ingezet.

26. Mantelzorgplan Blz. 32, Effecten, punt 2 (Nuj Lies)

Vraag:
Wat is het mantelzorgplan?
Wat houdt de aantoonbare effectieve ondersteuning van mantelzorgers in de praktijk in en op welke specifieke hulp kunnen mantelzorgers rekenen?

Antwoord:
Het mantelzorgplan is door het college vastgesteld. Het mantelzorgplan is opgesteld op basis van ervaringen van mantelzorgers, contacten met de beweegmakelaar en een anonieme vragenlijst die hen is toegestuurd. Ook zijn daarin landelijke trends en ontwikkelingen meegenomen. In het plan wordt omgeschreven op welke manier de mantelzorgondersteuning in de gemeente zal worden vormgegeven. Het plan kent de volgende pijlers: vinden, versterken, verlichten en verbinden. Het plan bestrijkt daarmee zowel de informele zorg voor mantelzorgers en eventuele behoeften die daarbij komen kijken (advisering en advies) maar ook formele zorg zoals respijtzorg hebben daarin een plek.

27. WMO-effecten 2, blz. 32 (Visie Vaals)

Vraag:
Bij het laatste aandachtspunt wordt gesproken over de *ontwikkeling van de ervaren mantelzorgbelasting*.
Wat wordt precies bedoeld met de ontwikkeling van de ervaren mantelzorgbelasting

Antwoord:
Op basis van de vragenlijst en de gesprekken met mantelzorgers blijkt dat mantelzorgers vaak zwaarder belast worden door de zorg die zij verlenen. Zij zijn bijvoorbeeld wekelijks meer tijd kwijt aan het verlenen van zorg of constateren dat de situatie in combinatie met werk en sociale contacten privé moeilijker vol te houden is. Een verklaring hiervoor lijkt te worden gevonden in het rijksbeleid om langer thuis te blijven wonen.

28. WMO Blz.33, activiteiten, punt 3 (Nuj Lies)

Vraag:
Hoe ziet dat monitoren eruit en op welke termijn worden daar conclusies aan verbonden?

Antwoord:
Op dit moment onderzoeken we op welke manier monitoring op een goede manier kan plaatsvinden. Veel voorliggende voorzieningen zijn afhankelijk van vrijwilligers die we zo min mogelijk willen belasten met administratief werk. Tegelijkertijd is registratie tot bepaalde mate essentieel om tot goede metingen te kunnen komen. Het cliëntvolgsysteem dat wordt gebruikt zal daarin in ieder geval een sleutelrol spelen. Daarover zijn we momenteel met de aanbieder van dit systeem in overleg om dit vorm te geven. Wanneer we conclusies aan de resultaten kunnen verbinden, is dan ook nog onbekend.

29. Duitse inwoners Blz. 33, 3e alinea (Nuj Lies)

Vraag:
Zijn de Duitse inwoners betrokken bij de analyse en tot welke inzichten heeft dit geleid?

Antwoord:
De Duitse inwoners komen terug in de cijfers voor vroegtijdige schoolverlaters. De beweegmakelaars zijn inmiddels aan de slag gegaan met het in kaart brengen van achtergronden en redenen voor vroegtijdig schoolverlaten middels bijvoorbeeld een huisbezoek. Daarin wordt geconstateerd dat sommige Duitse inwoners onterecht als vroegtijdig schoolverlater worden aangemerkt. Het komt voor dat Duitse ouders welke in de gemeente Vaals wonen, vaak niet zeker zijn of ze in Nederland zullen blijven. Vanuit die gedachte kiezen ze ervoor hun kinderen in Aken naar school te sturen.
Tegelijk wordt geconstateerd dat de Duitse inwoners vaak ook lastiger te bereiken is ook als zij wel terecht als vroegtijdig schoolverlater worden aangemerkt. De doelgroep zal daarom specifiek aandacht verdienen in de opvolging.

30. Handen uit de mouwen Blz. 33, 1e alinea (Nuj Lies)

Vraag:
Hoe ziet het beter beeld van de doelgroep en de onderliggende oorzaken eruit?

Antwoord:
Deze zijn in gesprekken met inwoners geïnventariseerd op leefgebied (bijvoorbeeld gezin, mentale gezondheid, financiën etc.) en verzameld in een daartoe opgesteld overzicht. Dit

geeft inzichten in de oorzaken van vroegtijdig schoolverlaten. Veel van de inwoners die we hebben kunnen spreken geven aan dat de thuissituatie (situatie waarin zij zijn opgegroeid) en mentale gezondheid aanleiding zijn geweest voor vroegtijdig schoolverlaten. Veel vroegtijdig schoolverlaters wonen nog thuis waarbij ook wordt gezien dat de gezinssituatie invloed heeft op de keuze voor jongeren om aan het werk te gaan dan wel alsnog school af te maken. Overigens dient te worden vermeld dat de vroegtijdig schoolverlater een lastig te bereiken doelgroep is juist vanwege hun woonsituatie. Beweegmakelaars komen in veel gevallen niet of zeer minimaal in contact.

31. WMO-Handen uit de mouwen-Activiteiten-Blz. 34-Punt 4 (Visie Vaals)

Vraag:
Is het de bedoeling dat de jongeren worden ingezet als ervaringsdeskundige of vrijwilliger vanaf het moment dat ze wel een startkwalificatie hebben of ook al eerder?

Antwoord:
Dit wordt momenteel onderzocht. Op welke moment zij daarin een rol spelen, is daarom nog onbekend.

32. Interventies Blz. 34, Activiteiten, punt 3 (Nuj Lies)

Vraag:
Op welke wijze worden de interventies afgestemd op de verschillende doelgroepen binnen onze grensregio en welke middelen beoogt men hiervoor in te zetten?

Antwoord:
Schoolverlaters van Duitse komaf vragen om een andere aanpak dan schoolverlaters van Nederlandse komaf. De eerste groep kiest er soms voor om hun studie voort te zetten over de grens. Daarbij kunnen we ondersteunen, maar dit vraagt afstemming en samenwerking met bijvoorbeeld Duitse collega's. Hiervoor zijn geen aanvullende middelen nodig.

33. Ervaringen jongeren Blz. 34, Activiteiten, punt 4 (Nuj Lies)

Vraag:
Kunnen de ervaringen van betreffende jongeren wellicht ook bijdragen aan het ontwikkelen van gerichte interventies en gericht beleid?

Antwoord:
De uitvraag en ervaringen van jongeren vormt een van de pijlers waarop de toekomstig aanpak wordt gebaseerd. Dat betekent echter niet dat al deze ervaringen ook leiden tot de inzet van ervaringsdeskundigheid.

34. Baten en lasten Programma zorg & Voorzieningen, blz. 35 (Visie Vaals)

Vraag:
Op pagina 33 bovenaan in tabel meerjarenoverzicht worden de lasten de komende jaren nauwelijks hoger (telkens 22 miljoen en nog wat). Kijken we naar aangekondigde extra bedragen bij middelen voor de programmaonderdelen op pagina 32, 33 en 34 over genoemde jaren en wij tellen telkens die extra bedragen per jaar op, dan komen wij ruw geschat in totaal wel op ca 1 miljoen extra over die jaren. Hoe valt dat te rijmen met de veel geringere lastentoename op pagina 33?

Antwoord:
De toename van de jaarlijkse lasten is ieder jaar redelijk vergelijkbaar, vandaar dat de totale lasten ook jaarlijks ongeveer gelijk zijn (de genoemde € 22 miljoen).
De verhogingen genoemd bij de programmaonderdelen worden steeds afgezet tegen de jaarschijven uit de meerjarenbegroting 2026-2029. Met andere woorden hoeveel is de toename aan lasten voor 2027 in vergelijking met wat we voor 2027 geraamd hebben in de meerjarenbegroting 2026-2029. Doordat in de bedragen begroting 2026 na wijziging ook al rekening is gehouden met hogere lasten sluiten de bedragen voor 2026 tot en met 2030 behoorlijk aan.

35. WMO-cijfers, blz. 36 (Visie Vaals)
Vraag:
Kan het college de opvallende afwijking toelichten waarbij in Vaals relatief minder inwoners een Wmo-voorziening ontvangen dan het landelijk gemiddelde (45 versus 72 per 1.000 inwoners), in relatie tot de geconstateerde toename van de zorgzwaarte en complexiteit bij de begeleiding? Wordt deze lagere instroom veroorzaakt door een striktere toegangspoort, of spelen hier andere (demografische) factoren een rol?

Antwoord:
Een exacte verklaring voor deze verschillen is achteraf lastig te duiden. Wat de gemeente Vaals kenmerkt is dat consulenten bewust eerst onderzoeken wat in het voorliggend veld kan worden opgelost voordat indicaties worden afgegeven voor geïndiceerde zorg (toegangsmodel WijVaals). Gelet op de demografische ontwikkelingen in Vaals zou je meer indicaties per 1.000 inwoners verwachten. Daarmee lijkt het toegangsmodel in ieder geval ten dele bij te dragen aan de gunstige cijfers voor de gemeente Vaals.
Wat we op productniveau zien:
- *Een stabiele trend in aantallen binnen begeleiding, maar een toenemende zwaarte van de problematiek en daarmee een zwaardere zorgvraag;*
- *Een stabiele trend in aantallen binnen dagbesteding, maar de intensiteit van de dagbesteding neemt toe (meer uur per week). Door toenemende zorgzwaarte zijn voorliggende voorzieningen niet altijd geschikt voor inwoners.*
- *Een stabiele trend in voorzieningen vervoer (Omnibuzz);*
- *Een forse toename in huishoudelijke hulp;*
- *Een toename in het aantal aanvragen voor woningaanpassingen.*

We constateren daarmee dat de problematiek per individu ingewikkelder wordt. Daarbij geldt geenszins dat de gemeente 'strenger' is met het toekennen van zorg waar dat nodig is. Daar waar voorliggende voorzieningen niet effectief zijn of uiteindelijk voor de inwoner niet passend zijn, wordt zorg ingezet.

36. Stimuleren Duitse ouders, algemene vraag (Nuj Lies)
Vraag:
Welke maatregelen worden door de gemeente overwogen/ondernomen om Duitse ouders te stimuleren hun kinderen in het Nederlands onderwijs in de schrijven.

Antwoord:
Als uitgangspunt geldt dat het ouders vrij staat om te bepalen waar zij hun kind naar school willen laten gaan. De gemeente heeft daarin dan ook geen sturende rol. Wel onderzoeken

we momenteel in samenwerking met de basisscholen of/welke rol de gemeente kan spelen in het kader van voorlichting of het bekend maken van informatieavonden.

37. Warme overdracht naar volwassenondersteuning, algemene vraag (Nuj Lies)

Vraag:
Is de ambitie 'warme overdracht naar volwassenondersteuning' uit de Programmabegroting 2026 succesvol afgerond?
Welke blijvende resultaten zijn bereikt?

Antwoord:
Inmiddels constateren we dat de verwijzingen van huisartsen, medisch specialisten etc. (315-meldingen) voor de gemeente inzichtelijk zijn. De huisartsen staan open voor een gesprek over eventuele doorverwijzing en het melden van de jeugdige bij WijVaals. Dat is effectief. Door deze samenwerking zien we een veel kleiner deel onbekend zorgmeldingen. De samenwerking met medisch specialisten is hierin complexer en bereiken we minder resultaat. We investeren in de samenwerking met de GGD (jeugdarts) om ook die meldingen beter inzichtelijk te krijgen. Daar waar het gaat om meldingen van verwijsartsen in het ziekenhuis, is de verwachting dat outreachend werken hier nauwelijks effect zal sorteren.

Overdracht naar volwassenondersteuning
We bereiken inmiddels inderdaad 100% van de jongeren die 18 worden waarvoor zorg kan worden gecontinueerd. In de praktijk lopen we daar tegen een huisvestingsvraagstuk aan, maar de zorg is geborgd. Slechts in een beperkt deel van de gevallen is verlengde Jeugdwet ingezet omdat volwassenzorg niet passend was.

Toepassing Big 5 methodiek
Consulenten brengen expliciet inzichtelijk op welke leefdomeinen een jeugdige vragen heeft middels een integraal plan dat aan het begin van een traject wordt opgesteld. Dit maakt het mogelijk om niet alleen gerichter zorg in te zetten, maar ook gerichter te bepalen wat nodig is als de jeugdige uitstroomt uit zorg.

Programma Wonen & Leefbaarheid

38. Huursector en huisvestingsverordening Blz. 37, concrete en meetbare doelstellingen (Nuj Lies)

Vraag:
Hoe ziet het beeld eruit genoemd onder punt 3?
Wat is de stand van zaken m.b.t. de punten 3 en 4?

Antwoord:
De woningvoorraad in Vaals is onevenwichtig, met een fors aandeel goedkope en particuliere huurwoningen. Samen met langdurige leegstand zet dit de leefbaarheid onder druk. Het college pakt dit langs twee lijnen aan.

De eerste lijn is de leegstandsaanpak, waarbij we actief het gesprek aangaan met eigenaren. De tweede lijn is het woonprogramma, dat in het eerste kwartaal van 2027 aan de raad wordt voorgelegd. De inventarisatie van het aantal particuliere woningen is uitgevoerd en wordt meegenomen in de analyse voor het woonprogramma. Dat programma vormt op zijn beurt de basis voor het afsprakenkader met Krijtland Wonen.

Daarbij verkennen we ook de mogelijkheden van wijkacupunctuur: het gericht opkopen van particuliere woningen in samenwerking met de woningstichting. De uitkomsten van het woonprogramma zijn ook de aanleiding voor de verdere invulling van de huisvestingsverordening, waaronder voorrang voor woningzoekenden met een sociale en/of economische binding met Vaals.

39. Blz. 37, 'Woning afstemmen op doelgroepen' (Nuj Lies)

Vraag:
We missen de vermelding van de tendens van stevige groei van éénpersoonshuishoudens. Tijdens de Limburgse bestuurderdag is hier speciale aandacht voor gevraagd. Hoe denkt het college hierop in te spelen?
Hetzelfde geldt voor starters.

Antwoord:
Het woonprogramma wordt in het eerste kwartaal van 2027 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Het moet zorgen voor een woningvoorraad die beter aansluit op de huidige en toekomstige woonbehoefte. De wijkgerichte bouwstenennotitie bundelt daarvoor bestaande onderzoeken en data. De ontwikkeling van de huishoudenssamenstelling, waaronder de groei van het aantal eenpersoonshuishoudens, wordt daarin meegenomen.

In het grondbeleid is voor het huursegment gekozen voor het toevoegen van meer midden- en duurdere huur, in de vorm van appartementen voor senioren en eenpersoonshuishoudens. Voor starters is gekozen voor ruimte voor grondgebonden koopwoningen voor jongeren en jonge gezinnen.

40. Woonprogramma, blz. 38 (Visie Vaals)

Vraag:
Hoeveel formatieplaatsen (fte) zijn er in de begroting 2027 structureel opgenomen voor de uitvoering van het nieuwe woonprogramma dat begin 2027 verschijnt?

Antwoord:
Voor de uitvoering van het Woonprogramma is structureel 1,5 fte in de begroting 2027 opgenomen. Dit betreft 1,0 fte Beleidsadviseur Wonen/Volkshuisvesting en 0,5 fte Toezichthouder Wonen en Leegstand. Deze uitbreiding is als niet-vrijblijvende prioriteit opgenomen in de kadernota.
De uitbreiding van de capaciteit hangt samen met de toenemende gemeentelijke opgaven op het gebied van wonen, waaronder de uitvoering van het woonprogramma, de versterkte regierol vanuit de Wet versterking regie volkshuisvesting en de intensivering van toezicht en handhaving op onder meer leegstand, woninggebruik en de particuliere huursector. De toezichthouder levert daarbij een directe bijdrage aan de uitvoering van het woonprogramma door toezicht te houden op de naleving van woonregelgeving en de uitvoering van de leegstandsaanpak.
Voor het opstellen van het woonprogramma zelf is daarnaast externe expertise ingezet voor onderzoek, analyse, procesbegeleiding en beleidsontwikkeling. De hiervoor benodigde middelen zijn reeds in de begroting opgenomen.

41. Niet meewerken van eigenaren Blz. 39, Situatie, alinea 2 (Nuj Lies)

Vraag:
Wanneer is volgens College sprake van structureel niet meewerken door eigenaren, wanneer is de grens bereikt?

Antwoord:
De aanpak van leegstand is gericht op een persoonlijke en actieve benadering, waarbij het gesprek met de eigenaar centraal staat. De leegstandsverordening verplicht eigenaren om langdurige leegstand te melden, maar is vooral een instrument om met hen in contact te komen en samen naar oplossingen te zoeken. Handhaving blijft beschikbaar als sluitstuk.

Van structureel niet meewerken is sprake als eigenaren herhaaldelijk niet reageren op brieven van de gemeente met het verzoek om in contact te treden, en ook niet reageren op een vooraankondiging van het voornemen tot oplegging van een leegstandsboete. Dan is de grens bereikt en wordt handhaving ingezet.

In de praktijk blijkt dat de vooraankondiging vaak al voldoende is. Veertien panden ontvingen een vooraankondiging van een leegstandsboete nadat herhaaldelijk geen gehoor was gegeven aan verzoeken om contact. Daarop namen drie eigenaren, samen goed voor twaalf panden, alsnog contact op met de gemeente om afspraken te maken over controle en vervolgstappen.

42. Leegstandsaanpak, blz. 40 (Visie Vaals)

Vraag:
Kan het college een gedetailleerde technische specificatie overleggen van de urenberekening, het gehanteerde uurtarief en de beoogde FTE-inzet die ten grondslag liggen aan het voorgestelde budget van € 140.000 per jaar voor de personele inzet binnen de leegstandsaanpak? In het verleden werd immers evenveel lager bedrag geopperd.

Antwoord:
Het voorgestelde budget van € 140.000 per jaar is gebaseerd op de werkelijke kosten van de leegstandsaanpak in 2026. In de Voorjaarsnota 2026 is voor dat jaar eenmalig € 95.000 beschikbaar gesteld voor extra capaciteit. Daarbij is afgesproken de aanpak eind 2026 te evalueren en bij voortzetting in de begrotingscyclus 2027 een voorstel voor structurele financiering uit te werken. Dat voorstel ligt nu voor.

De aanpak wordt uitgevoerd door een ingehuurde projectleider leegstand (36 uur per week), ondersteund door twee interne medewerkers die elk 6 uur per week extra inzetten. De capaciteit is nodig voor de gesprekken met eigenaren, het opsporen en registreren van leegstaande panden, het verwerken van meldingen, het opbouwen van dossiers en het opstellen van eventuele boetebeschikkingen.

De opdrachtwaarden voor de inhuur in 2026 bedragen € 56.325 (februari tot en met juni), € 33.078 (juli tot en met september) en € 37.213 (oktober tot en met december). Dat is in totaal € 126.617 voor elf maanden, gemiddeld circa € 11.511 per maand, ofwel ruim € 138.000 op jaarbasis.
Het bedrag van € 140.000 is daarmee bedoeld voor het voortzetten van de aanpak in de huidige vorm. De inzet van de interne medewerkers zijn hierin niet meegenomen.

43. Leegstandsaanpak, blz. 40 (Visie Vaals)

Vraag:
Welke concrete, kwantificeerbare targets (zoals het aantal te behandelen dossiers of te voeren eigenaarsgesprekken per jaar) zijn gekoppeld aan deze personele investering van € 280.000 voor twee jaar, en hoe verhouden deze zich tot de reeds 'behaalde resultaten' uit de afgelopen periode?

Antwoord:
De personele investering van € 280.000 voor twee jaar is niet gekoppeld aan afzonderlijke jaartargets zoals een vast aantal te behandelen dossiers of te voeren eigenaarsgesprekken. De leegstandsaanpak vraagt om een substantiële personele inzet. Per pand is maatwerk nodig, variërend van onderzoek en dossierbehandeling tot gesprekken met eigenaren en begeleiding bij het realiseren van een passende vervolgfunctie. Deze arbeidsintensieve werkwijze is noodzakelijk voor zowel de aanpak van particuliere leegstand als voor de opbouw en uitvoering van de aanpak van commerciële leegstand en particuliere verhuur.

De reeds behaalde resultaten laten zien dat deze werkwijze effect heeft.

Van de 379 geïnventariseerde particuliere adressen in de Maastrichterlaan en omgeving (pilotgebied) is voor 135 adressen inmiddels een uitkomst bekend. Daarbij is een aanzienlijk deel van de panden verkocht (18%), verhuurd (31%), in renovatie gebracht (19%) of betaalt forensenbelasting (12%) hetgeen duidt op gebruik als tweede woning.

Van de overige adressen is 20% als leegstandpand geregisterd en op de leegstandslijst geplaatst voor verdere monitoring.

Daarnaast resteert in het pilotgebied nog een werkvoorraad van 244 dossiers die verdere behandeling vraagt. De extra personele capaciteit is daarom noodzakelijk om deze dossiers af te handelen en om de gemeentelijke doelstelling te realiseren om zowel de woningleegstand als de leegstand van winkelpanden richting 2030 te halveren.

44. Urnenmuur, blz. 43 (Visie Vaals)

Vraag:
In de begroting wordt vermeld dat nog niet is gestart met de realisatie van de urnenmuur.
Waarom is de realisatie van de urnenmuur nog niet gestart?
Wat is de huidige stand van zaken?

Antwoord:
De aanbesteding loopt en wordt in november afgerond. Daarna volgt uitvoering.

45. BP Vijlen Zuid Oost 3e fase Blz. 43, tabel 4, lopende investeringen (Nuj Lies)

Vraag:
Waaruit bestaat het verschil tussen het geraamde bedrag en het gerealiseerde bedrag bij BP Vijlen Zuid Oost 3e fase?

Antwoord:
Het bedrag van € 346.000 in deze tabel betreft de aan de voorkant geraamde investeringen/kosten vanuit de gemeente voor aanleg van infrastructuur etc. U ziet dat ook terug in de paragraaf Grondbeleid, pag. 140 Vijlen Zuid Oost fase 3 bij 'middelen', waar aangegeven wordt dat we uitgaan van een investering van € 366.000. Het in de tabel genoemde bedrag van € 1.639.116 betreft de opbrengst van grondverkopen, welke tot nu toe is gerealiseerd. Het verschil (met een negatief bedrag dus een plus) tussen beide bedragen is het bedrag van € 1.985.116, hetgeen onder 'lopende investeringen' wordt weergegeven. Dit is natuurlijk een boekhoudkundig relaas. De verwachting is, zo leest u terug in de paragraaf Grondbeleid, blz. 140 dat we uiteindelijk ca. € 670.000 winst/overschot realiseren op het project Vijlen Zuid Oost.

Programma Mobiliteit & leefomgeving

46. Weren van doorgaand verkeer Blz. 47, 'Situatie' (Nuj Lies)

Vraag:
Wat is de stand van zaken met betrekking tot het weren van doorgaand verkeer en het beschermen van de leefbaarheid van omwonenden in de kern van Vaals?

Antwoord:
Momenteel bereiden we een tussenrapportage over het 12-punten-plan voor. Eind 2026/begin 2027 zal de tussenrapportage aan de gemeenteraad voorgelegd worden.

Programma Toerisme & Economie

47. Armoedepercentage Blz. 51 (Nuj Lies)

Vraag:
'Vaals is de gemeente met het hoogste armoedepercentage van Nederland'.
Graag ontvangen we het beleid 'kansrijk Vaals, iedereen doet mee 2027-2030'.

Antwoord:
Het beleid zal in de aanstaande raadsvergadering van december aan uw raad worden aangeboden ter besluitvorming.

48. Nieuw evenementenbeleid blz. 52 (Visie Vaals)

Vraag:
Bij de laatste activiteit wordt Stichting Vaals Event genoemd. Wat is Stichting Vaals Event precies?

Antwoord:
In ons (nieuwe) evenementenbeleid willen we steeds meer de afstemming/samenwerking zoeken met lokaal betrokken partijen, zoals de Evenentenadviescommissie. Maar zeker ook met de Stichting Vaals Events. Dit betreft een nieuwe stichting die voortkomt uit de eerdere Stichting Vols Promo. Stichting Vaals Events wil in de toekomst meerdere evenementen gaan organiseren, waar nodig en mogelijk in samenwerking met de gemeente. Voor 2027 is deze stichting momenteel bezig met de voorbereidingen voor de Zomerfeesten 2027. Dit evenement wil de stichting in ieder geval tot een jaarlijks terugkerend (meerdaags) evenement maken. Wij staan daar positief tegenover en de afstemming met de stichting verloopt heel constructief.

49. Evenementen Blz. 52, middelen, punt 1 en 2 (Nuj Lies)

Vraag:
Waarop is de 25.000 euro gebaseerd?
Welke middelen, naast de voorgestelde additionele middelen, zijn reeds voor evenementen beschikbaar?

Antwoord:
Voorgesteld wordt in deze begroting om het budget voor evenementen voor het jaar 2027 met 2x € 25.000 te verhogen.
Als eerste betreft dit een ophoging met € 25.000 het huidige beschikbare budget voor evenementen. Dit bedraagt nu € 25.000 en voorgesteld wordt om dat te verhogen naar € 50.000. Dit budget zou dan vooral ruimte moeten geven aan het initiëren/ondersteunen van (nieuwe) evenementen. Dit hangt samen met de ambitie om meer ruimte te geven aan (vooral lokale) evenementen, die de onderlinge verbinding van onze inwoners bevorderen. Vino Vaals is een voorbeeld van zo'n nieuw evenement, dat een (korte) tijd door de gemeente wordt ondersteund om vervolgens al dan niet op eigen benen te kunnen staan. Daarnaast wordt voorgesteld om financiële ondersteuning aan evenementen, die we als waardevol (en onmisbaar) zien voor de gemeenschap, apart in de begroting op te nemen (dus niet onderdeel te laten zijn van het hierboven genoemde budget). Als voorbeeld worden genoemd de Üllemarkt, de Kunstmarkt en de Adventstreff. Op basis van de huidige ervaringen vragen deze evenementen gezamenlijk om een gemeentelijke bijdrage van jaarlijks € 25.000.
In principe wensen we deze ophoging met 2x € 25.000 structureel in te zetten, echter gelet op de financiële afwegingen rondom deze begroting wordt voorgesteld om het eerst eenmalig te doen voor 2027 en daarna te evalueren.

50. Citybranding, blz. 53 (Groep Groen)
Vraag:
Er wordt structureel 50.000 euro per jaar uitgetrokken voor de implementatie en aanjaging van Citybranding. Op welk specifiek raadsbesluit is dit voornemen tot structurele budgettering gebaseerd?

Antwoord:
Het speerpunt Citybranding komt voort uit de in maart 2025 door de raad vastgestelde Agenda Vrijetijdseconomie. Bij dit raadsbesluit zijn middelen vrijgemaakt om diverse actiepunten op te pakken. Inmiddels is fase 1 en 2 van het speerpunt Citybranding nagenoeg afgerond. In fase 3 vanaf 2027 zijn structurele middelen nodig (niet meer via de Agenda Vrijetijdseconomie) om de diverse impulsen en investeringen, voortkomend uit het plan Citybranding, uit te kunnen voeren en te financieren. Hiertoe is (nog) geen specifiek raadsbesluit genomen, maar wordt impliciet in deze begroting voorgesteld om hier structurele middelen voor vrij te maken.

51. Citybranding Blz. 53, 2e alinea (Nuj Lies)
Vraag:
Graag ontvangen we het plan voor een betere Citybranding /vermarkting?

Antwoord:
Tijdens de in het voorjaar gehouden RIA m.b.t. Citybranding is uiteengezet wat het plan is om de vermarkting te versterken. Vandaaruit is gestart aan het verder uitwerken van dat plan.

Het plan is momenteel nog in concept. Het college zal, op basis van de keuzes die de raad maakt m.b.t. de begroting, afhankelijk van het budget dat voor dit onderwerp structureel beschikbaar zal zijn, het plan zodanig moeten fine-tunen dat een en ander qua uitvoering en financiën past binnen het kader van de begroting. Zodra dit heeft plaatsgevonden, zal de gemeenteraad het plan ontvangen.
Vooralsnog verwijzen wij u graag naar de website ondervaals.nl.

52. Agenda centrumaanpak, blz. 55-56 (Visie Vaals)

Vraag:
Kan het college toelichten uit welke alternatieve budgetten of reserves vitale lokale initiatieven — zoals de ondernemersbijeenkomsten en de bijdrage aan Warme Winter Vaals — in 2027 gefinancierd gaan worden, of worden deze activiteiten definitief geschrapt?

Antwoord:
Vitale lokale initiatieven, denk aan ondernemersbijeenkomsten en de bijdrage aan Warme Winter Vaals worden zeker niet geschrapt. Daar waar enerzijds de middelen van de Agenda Centrumaanpak in 2027 worden ingezet voor enerzijds de voeding van het Stimuleringsfonds en anderzijds de inzet van Streetwise, kunnen we in 2027 meer ruimte krijgen in de Toeristische Agenda, aangezien er een apart budget voor Citybranding wordt gevraagd. Daarnaast hebben we nog de reserve Toeristische ontwikkelingen (zie de vraag van Groep Groen over blz. 59). Dus daar zijn alternatieve budgetten voor. Daarnaast is het de vraag of de volledige € 50.000 nodig zijn voor de vulling van het Stimuleringsfonds, aangezien er ook nog een bedrag vanuit de subsidie van Turbine aan dit fonds kan worden toegevoegd. Dat betekent dat er ruimte blijft voor de genoemde lokale initiatieven.

53. Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE) Blz. 58, 1e alinea (Nuj Lies)

Vraag:
Klopt het bedrag van 500.00 per jaar?
Waarvoor is het bedrag bestemd?

Antwoord:
Het toegekende budget bedraagt in 2028 en verder € 500.000.

Met de regeling CDOKE kan de gemeente: collega's aannemen en/of externe deskundigen inschakelen of inhuren. Deze kosten worden gemaakt ten behoeve van de uitvoering van klimaat- en energiedoelen. Zo krijgt de gemeente de tijd om de interne organisatie te versterken voor het uitvoeren van het eigen klimaat- en energiebeleid.

54. Toelichting budgettering CGOKE, blz. 58 (Groep Groen)

Vraag:
Wat is de opbouw van het genoemde bedrag van 500.000 euro? Daarnaast: wat betekent de passage "budgetneutraal verwerkt in de begroting" precies en worden deze middelen ingezet voor het klimaat- en energiebeleid?

Antwoord:
De middelen zijn met ingang van 2028 via de septembercirculaire toegekend aan de gemeente waardoor een structurele financiering ontstaat voor het uitvoeren van het eigen klimaat- en energiebeleid.
Deze baten zijn voor hetzelfde bedrag als lasten in de voorliggende begroting opgenomen. Een gelijk bedrag aan lasten en baten: dus budgetneutraal = per saldo nul.

55. Reserve kapitaallastendekking Blz. 59, 2e tabel (Nuj Lies)

Vraag:
Aan welke toekomstige projecten moeten we denken?
Welke besluitvorming ligt ten grondslag aan de reserve kapitaallastendekking van 1.000.000 euro?

Antwoord:
De reserve kapitaallastendekking van € 1.000.000 vloeit voort uit de in december 2025 vastgestelde Nota Reserves en Voorzieningen. De reserve heeft een algemeen karakter en is niet gevormd voor specifieke projecten. De inzet van de reserve wordt pas betrokken bij toekomstige investeringsvoorstellen waarover afzonderlijke besluitvorming door de raad plaatsvindt.

56. Toerisme en economie, blz. 59 (Groep Groen)

Vraag:
De bestemmingsreserve voor toerisme en economie bedraagt per 1 januari 2027 in totaal 1.607.500 euro. Welke concrete investeringsplannen liggen hieraan ten grondslag?

Antwoord:
In deze tabel staan de 3 bestemmingsreserves, welke onder het programma Toerisme & Economie vallen, opgesomd. Let wel: enkel de eerste reserve 'Toeristische ontwikkelingen' met een saldo van € 60.500 per 01.01.2027 is bestemd voor toeristische ontwikkelingen. Deze reserve is bedoeld om incidentele initiatieven op dit gebied te bekostigen. Er liggen overigens momenteel geen concrete initiatieven hiertoe op tafel.

57. Beleidsindicator economie-functiemenging,blz. 59 (Visie Vaals)

Vraag:
In de begroting wordt de beleidsindicator *economie-functiemenging* vermeld. Wat houdt deze beleidsindicator precies in?

Antwoord:
De beleidsindicator functiemenging geeft de verhouding tussen banen en woningen weer. Een score van 50% betekent dat het aantal banen en woningen ongeveer in evenwicht is. Met een score van 29,3% ligt Vaals aanzienlijk onder het landelijk gemiddelde van 54,6%. Dit duidt erop dat Vaals relatief meer een woongemeente is en verhoudingsgewijs minder arbeidsplaatsen binnen de gemeente kent dan gemiddeld in Nederland.

Programma Bestuur & Samenleving

58. Resultaten interventies, blz. 61 (Groep Groen)

Vraag:
"Het resultaat van interventies wordt breder beoordeeld dan enkel het opvolgen van misstanden; het draagt bij aan de informatiepositie en preventie".
Hoe waarborgt het college dat de preventieve werking niet leidt tot willekeurige surveillance van burgers of bedrijven?
Hoe wordt de proportionaliteit en subsidiariteit van de ingezette interventies getoetst?
Hoe wordt voorkomen dat de informatiepositie van het interventieteam wordt aangewend voor doeleinden waarvoor geen expliciete toestemming is verleend?

Antwoord:
U mag erop vertrouwen dat preventieve inzet nooit gebaseerd zal zijn op willekeur. De beschikbare capaciteit bij gemeente en al onze partners is zodanig beperkt dat gerichte inzet nodig is, geprioriteerd moet worden, vaak op data die vooraf geanalyseerd worden. Op basis van dergelijke analyses en prioritering wordt ook naar proportionaliteit en subsidiariteit gekeken. Als het gaat om het inzetten en delen van beschikbare informatie hebben ook de professionals van bijvoorbeeld het ACT-interventieteam zich te houden aan de wettelijke bepalingen m.b.t. AVG, privacy-richtlijnen etc.

59. Meldingen, blz. 62 (Groep Groen)

Vraag:
In de cijfers wordt gesproken over nul meldingen van kattenkwaad. Hoe kan het dat in Vaals zo brave kinderen wonen?

Antwoord:
Het is positief dat er in de afgelopen periode nul meldingen van overlast op dit onderwerp waren. Enerzijds is dat ook het gevoel dat we zelf hebben (mede op basis van de constateringen van onze BOA's), anderzijds blijft natuurlijk altijd de vraag of de meldingsbereidheid bij deze vormen van overlast groot genoeg is.

60. Projecten Blz. 65, zin onder 2e tabel (Nuj Lies)

Vraag:
Aan de hand van welke kostenposten zijn de bedragen van 500.000 euro voor het project openbare ruimte Vallisveld en 400.000 euro voor het project openbare ruimte Maastrichterlaan-Heuvel geraamd?

61. Idem: VisieVaals: blz. 65, tekst onder tabel 2 - idem

Vraag:
Voor de openbare ruimte in Vallisveld (€ 500.000) en Heuvel (€ 400.000) worden gelden onttrokken aan het gemeentelijke Ontwikkelfonds. Wat is de actuele en verwachte stand van dit Ontwikkelfonds na aftrek van deze voorgestelde investeringen? Wat zijn de structurele kapitaallasten (afschrijving en rente) die voortvloeien uit deze investeringen, en vanaf welk jaar (2027 of 2028) landen deze definitief in de begroting?

62. Idem: Investeringen locatie Heuvel/Vallisveld (Groep Groen)

Vraag:
Voor de locatie Heuvel/Vallisveld is een reservering van 900.000 euro opgenomen. Welke concrete prestaties of maatschappelijke effecten worden met deze investering beoogd en wanneer wordt het voorstel hiervoor ter besluitvorming aan de raad voorgelegd?

Antwoord:
Voorgesteld wordt om € 500.000 t.b.v. het verbeteren van de openbare ruimte bij Vallisveld en € 400.000 voor het nieuw aanleggen van de openbare ruimte bij het project Maastrichterlaan-Heuvel aan de reserve Ontwikkelfonds te onttrekken.
In Vallisveld wordt gewerkt aan het versterken van de veerkracht en de leefbaarheid van de wijk. Naast het versterken van de sociale contacten, onderlinge verbinding, woningen en zorg, achten wij ook een kwaliteitsimpuls in de openbare ruimte (o.a. de groene omgeving) nodig. Daartoe hebben we vooralsnog indicatief € 500.000 opgenomen (te financieren uit de reserve Ontwikkelfonds). Dit bedrag is echter nog niet gebaseerd op nader onderzoek, uitwerking van een ontwerp richting bestek etc. Zover zijn we namelijk nog niet. Verwachting is dat in Q1-2027 een concreet kredietvoorstel aan de raad kan worden voorgelegd.
Min of meer hetzelfde geldt voor de kwaliteitsimpuls m.b.t. het nieuwbouwproject Maastrichterlaan-Heuvel. Door een andere positionering van de nieuwe woningen komt er veel meer openbare, voor iedereen toegankelijke, ruimte bij. Het is de taak van de gemeente om deze nieuwe openbare ruimte in te richten. Daarin willen we, vanuit ons streven naar meer woonkwaliteit in de wijken, ook een kwaliteitsslag maken. Ook hier geldt echter dat we vooralsnog slechts een indicatief bedrag kunnen opnemen, omdat ook hier nog geen concreet uitgewerkte plannen liggen. Ook dit bedrag wordt gefinancierd uit de reserve Ontwikkelfonds. Verwachting is dat in Q2-2027 een concreet kredietvoorstel aan de raad kan worden voorgelegd.
Stel dat beide investeringen op deze indicatieve bedragen uitkomen en de uitvoering plaatsvindt in 2027, dan zouden de kapitaallasten vanaf 2028 in de begroting landen. Uitgaande van een economische levensduur van deze investeringen van 25 jaar bedragen de kapitaallasten dan maximaal ca. € 55.000 (€ 25.000 respectievelijk € 30.000). Het college kiest er achter voor om de investeringen rechtstreeks af te dekken uit de reserve, waardoor er geen kapitaallasten zullen drukken op de exploitatie (maar wel de reserve fors wordt uitgeput).
De omvang van deze reserve daalt daarmee naar ca. € 570.000. Gelet op onze ambities om een transformatie in de woningvoorraad te realiseren, waar nodig kwaliteitsimpulsen te geven en waar mogelijk herstructurering door te zetten (opkopen rotte plekken) is dit bedrag natuurlijk erg gering. Ingaande 2029 gaan we weer € 250.000 per jaar toevoegen aan deze reserve. Overigens heeft uw raad ook besloten om de gemeentelijke bijdrage (in totaal € 225.000) aan de te realiseren zorgwoningen in Vallisveld de komende jaren uit het ontwikkelfonds te dekken.

<u>Deel 4 Integrale financiële begroting</u>

63. Fraiche, blz. 70 (Groep Groen)

Vraag:
Het exploitatiebudget van 51.000 euro is een structurele uitgave. Op welk specifiek raadsbesluit is de opname van dit bedrag in de begroting gebaseerd?

Antwoord:
Deze bijstelling staat in relatie tot het raadbesluit in juni 2026 om Fraiche te ontwikkelen tot centrale maatschappelijke voorziening/cultureel centrum.
Zie ook het antwoord op vraag 64.

64. Blz. 70, Jeugd en Jongeren (Nuj Lies)

Vraag:
Waarop is de verhoging van het exploitatiebudget, met 51.000 euro voor Fraiche, gebaseerd?

Antwoord:
In eerste instantie was de Suisse voorzien als centrale gemeenschapsvoorziening, waarin de meeste maatschappelijke initiatieven zouden worden gehuisvest en waarbij ook kosten als beheer, schoonmaak etc. om de hoek komen kijken. Daartoe was een werkbudget van € 50.000 geraamd. Omdat uw raad in juni 2026 besloten heeft locatie Fraiche in de toekomst als centrale maatschappelijke voorziening/cultureel centrum te ontwikkelen en niet meer de Suisse, is dit werkbudget in deze begroting nu onder het 'product' Fraiche geplaatst en niet meer onder Suisse. Daarnaast heeft een minimale verhoging van de bestaande exploitatiekosten plaatsgevonden.

65. Blz. 70 Jeugdzorg en sociaal domein (Visie Vaals)

Vraag:
Voor de jeugdzorg wordt rekening gehouden met hogere kosten door onder meer realistische tarieven. Hoe worden deze kostenontwikkelingen gemonitord en op welk moment wordt beoordeeld of aanvullende bijsturing nodig is, zodat de financiële beheersbaarheid samengaat met de continuïteit en kwaliteit van de ondersteuning van jeugdzorg?

Antwoord:
De kosten van de jeugdzorg worden periodiek gemonitord op basis van de uitgaven, het aantal jeugdigen met ondersteuning, de zwaarte en duur van de ingezette hulp. Ook niet-beïnvloedbare kostenontwikkelingen, zoals de verplichte OVA-indexering voor (realistische) tarieven, worden hierin meegenomen. OVA staat voor Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling en is bedoeld om een marktconforme ontwikkeling van de arbeidsvoorwaarden in de zorg mogelijk te maken. Dit draagt eraan bij dat goed en voldoende gekwalificeerd personeel voor de zorg behouden kan blijven en ondersteunt daarmee de continuïteit en kwaliteit van de jeugdzorg.

Wanneer de monitoring laat zien dat de uitgaven of het zorggebruik afwijken van de begroting, wordt onderzocht of dit wordt veroorzaakt door prijsstijgingen, een hoger aantal jeugdigen of zwaardere of langer durende ondersteuning. Vervolgens wordt binnen de planning- en control cyclus, of indien nodig tussentijds, beoordeeld of een aanvullende bijstelling noodzakelijk is. Daarbij blijft passende hulp voor de jeugdige het uitgangspunt. Via preventie, een passende indicatiestelling en het volgen van de voortgang van ingezette trajecten wordt gestuurd op ondersteuning die niet zwaarder of langer duurt dan nodig. Belangrijk risico hierbij is dat de kosten van een enkele jeugdcasus in sommige gevallen kan oplopen tot honderdduizenden euro's en dit niet altijd voorzien kan worden vanwege de aard van deze casussen. Dergelijke casussen hebben direct een grote (negatieve) impact op de financiële middelen.

66. Blz. 71, 'Toeristenbelasting' (Nuj Lies)

Vraag:
Zijn er nog andere verklaringen te geven voor het nadeel 108.000 euro minder toeristenbelasting?
Hoe is de inschatting of dit bedrag richting toekomst groter zou kunnen worden?

Antwoord:
Naast de reeds benoemde mogelijke negatieve effecten van de verhoging van het btw-tarief op het aantal toeristische overnachtingen, wordt de ontwikkeling van het aantal overnachtingen ook beïnvloed door andere factoren, zoals weersomstandigheden en algemene economische ontwikkelingen. Daarnaast lijkt de geconstateerde afname mede het gevolg van veranderd reisgedrag en een kortere gemiddelde verblijfsduur. Door de gestegen kosten van vakanties en een toenemende prijsgevoeligheid onder consumenten kiezen bezoekers vaker voor een korter verblijf of voor alternatieve bestemmingen. Tegelijkertijd laat de Duitse markt een positieve ontwikkeling zien, met een toename van het aantal bezoekers en overnachtingen.

67. Parkeren, blz. 71 (Groep Groen)
Vraag:
Er is sprake van een nadeel van 26.000 euro bij 'Parkeren openbare weg'. Wat is de samenhang tussen de mogelijkheden voor thuis laden en de parkeeropbrengsten? Zijn laders vrijgesteld van parkeergeld?

Antwoord:
De lagere laadopbrengst wordt verklaard door het niet laden bij de gemeentelijke laadpalen, maar het laden aan de laadpaal thuis. De laadopbrengst en de parkeeropbrengst worden beiden in het product parkeren langs de openbare weg begroot, waarbij de laders op een parkeerplek niet zijn vrijgesteld van parkeergeld.

68. Blz. 71, 'Opvang Flexibele doelgroep' (Nuj Lies)
Vraag:
Wat wordt verstaan onder indirecte kosten?
Hoeveel bedragen de indirecte kosten?
Welk bedrag aan subsidie ontvangen we?

Antwoord:
Dit is een in de regeling bepaald subsidiebedrag van € 11 per dag per plek. Volgens de regeling zijn dit de kosten voor bijvoorbeeld de werkzaamheden afdeling Burgerzaken (BRP). Boekhouding, die eerder niet konden worden gedeclareerd.
Uitgaande van 25 plekken gedurende 365 dagen zou de subsidie € 100.000 bedragen in 2027.

69. Blz. 73, Dekkingsplan (Visie Vaals)
Vraag:
In het dekkingsplan worden onder meer de OZB en forensenbelasting verhoogd en worden enkele budgetten verlaagd. Kan het college inzicht geven in de structurele opbrengst en besparing per maatregel, en aangeven hoe de gevolgen voor inwoners en de uitvoering van bestaand beleid worden gevolgd?

Antwoord:
De maatregelen uit het dekkingsplan zijn uitgewerkt in onderstaande tabel. De verhoging van de OZB, de jaarlijkse indexatie daarop en de verhoging van de forensenbelasting leiden tot structurele meeropbrengsten. Daarnaast zorgen het niet aanvullen van de reserve Masterplan en diverse budgetverlagingen in de periode 2027-2030 voor aanvullende begrotingsruimte. Per maatregel zijn de effecten in onderstaande tabel opgenomen. Voor een nadere toelichting per maatregel wordt verwezen naar paragraaf 4.4 van het hoofdstuk Integrale financiële begroting, waarin het dekkingsplan nader is uitgewerkt.

	Dekkingsplan begroting	***Structureel of incidenteel***	***Gevolgen voor inwoners / beleid***
1	*OZB-verhoging 2027*	*Structureel opbrengsteffect*	*Dit betreft een eenmalige verhoging van het belastingtarief die structureel doorwerkt in de opbrengsten van de komende jaren. Dit leidt tot hogere lasten voor belastingplichtige OZB betalers.*
2	*Indexatie OZB-verhoging*	*Structureel opbrengsteffect*	*Op het verhoogde OZB-tarief wordt tevens indexatie toegepast. Hierdoor ontstaat een aanvullende structurele opbrengst. Dit effect vertaalt zich in hogere lasten voor belastingplichtigen ten opzichte van de situatie zonder de eenmalige tariefsverhoging.*
3	*Reserve Masterplan niet aanvullen*	*Gedurende 2027-2030*	*Het tijdelijk achterwege laten van de jaarlijkse storting van € 50.000 creëert begrotingsruimte. De reserve is bestemd voor degeneratiekosten (herstel van wegen na werkzaamheden van nutsbedrijven). Deze maatregel heeft geen gevolgen voor de kwaliteit van de openbare ruimte. Ontvangen vergoedingen (door nutsbedrijven) voor daadwerkelijk veroorzaakte degeneratiekosten worden onverminderd aan de reserve toegevoegd met inachtname van deze vermindering.*
4	*Forensenbelasting verhoging*	*Structureel opbrengsteffect*	*Die maatregel leidt tot extra structurele inkomsten en hogere lasten voor belastingplichtige forensen.*
5	*Verlagen innovatiebudget sociaal*	*Gedurende 2027-2030*	*Dit budget is voor de periode 2027-2030 tijdelijk verlaagd. Op basis van de realisatiecijfers van afgelopen jaren wordt verwacht dat deze verlaging geen gevolgen heeft voor de uitvoering van het bestaande beleid.*
6	*Verlagen budget binden & belonen*	*Gedurende 2027-2030*	*Dit budget is voor de periode 2027-2030 tijdelijk verlaagd. Op basis van de realisatiecijfers van afgelopen jaren wordt verwacht dat deze verlaging geen gevolgen heeft voor de uitvoering van het bestaande beleid.*
7	*Verlagen budget zoek de noden*	*Gedurende 2027-2030*	*Dit budget is voor de periode 2027-2030 tijdelijk verlaagd. Op basis van de realisatiecijfers van afgelopen jaren wordt verwacht dat deze verlaging geen gevolgen heeft voor de uitvoering van het bestaande beleid.*
8	*Verlagen externe representatie*	*Gedurende 2027-2030*	*Dit budget is voor de periode 2027-2030 tijdelijk verlaagd. Op basis van de realisatiecijfers van afgelopen jaren wordt verwacht dat deze verlaging geen gevolgen heeft voor de uitvoering van het bestaande beleid.*

70. Dekkingsplan- Gemeentelijke belastingen, blz. 73 (Visie Vaals)

Vraag:
Er is sprake van een stijging van de gemeentelijke belastingen ondanks positieve cijfers onder de streep. Kan er een technisch overzicht worden verstrekt van de exacte mutaties per belastingsoort (OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing) voor een gemiddeld huishouden in 2027?

Antwoord:
Bij de bepaling van de lastendruk van de gemeente Vaals (2026 versus 2027) is uitgegaan van:
- een woning met een WOZ-waarde van € 270.000 (zijnde het gemiddelde van de WOZ waarde woningen binnen de gemeente Vaals bron Provinciaal Belastingoverzicht 2026, en uitgaande van de geschatte waardestijging en voorlopige tariefstellingen OZB 2027);
- een waterverbruik van 40 m3 (eenpersoonshuishouden) en 130 m3 (meerpersoonshuishouden);
- 6 ledigingen (voor een eenpersoonshuishouden) en 12 ledigingen inzamelmiddel (voor een meerpersoonshuishouden).

Dit levert het volgende beeld op:

Eigenaar			
Soort belasting	**2026**	**2027**	**%**
OZB-eigenaar grondslag	€ 296,06	€ 325,62	9,98%
Afvalstoffenheffing (alleenstaande)	€ 423,50	€ 437,00	3,19%
Rioolheffing (alleenstaande)	€ 206,42	€ 208,20	0,86%
Totaal	€ 925,98	€ 970,82	4,84%
Relatieve wijziging t.o.v. jaar T-1		4,84%	
Soort belasting	**2026**	**2027**	**%**
OZB-eigenaar grondslag	€ 296,06	€ 325,62	9,98%
Afvalstoffenheffing (meerpersoons)	€ 481,60	€ 499,00	3,61%
Rioolheffing (meerpersoons)	€ 273,02	€ 275,70	0,98%
Totaal	€ 1.050,68	€ 1.100,32	4,72%
Relatieve wijziging t.o.v. jaar T-1		4,72%	
Huurder			
Soort belasting	**2026**	**2027**	**%**
Afvalstoffenheffing (alleenstaande)	€ 423,50	€ 437,00	3,19%
Rioolheffing (alleenstaande)	€ 29,60	€ 30,00	1,35%
Totaal	€ 453,10	€ 467,00	3,07%
Relatieve wijziging t.o.v. jaar T-1		3,07%	
Soort belasting	**2026**	**2027**	**%**
Afvalstoffenheffing (meerpersoons)	€ 481,60	€ 499,00	3,61%
Rioolheffing (meerpersoons)	€ 96,20	€ 97,50	1,35%
Totaal	€ 577,80	€ 596,50	3,24%
Relatieve wijziging t.o.v. jaar T-1		3,24%	

71. Zoek de noden, blz. 74 (Visie Vaals)

Vraag:
Het college stelt voor om het budget voor de regeling 'Zoek de Noden' structureel met € 25.000 te verlagen omdat dit de afgelopen jaren niet volledig is uitgeput. Wat waren de exacte realisatiecijfers (uitgaven versus budget) van deze regeling over de jaren 2023, 2024 en 2025?

Antwoord:
De afgelopen jaren zijn de volgende pilotprojecten gedraaid op grond van het budget 'zoek de noden op':

- *Kinderpsycholoog (€ 40.000 per jaar, structureel vanaf 2e helft 2024);*
- *Maatschappelijke ondersteuner (€ 45.000 per jaar, structureel vanaf 2e helft 2024 tot eerste helft 2026);*
- *Bibliotheek op school (€ 6.500 per jaar, structureel vanaf 2024);*
- *Iedereen kan sporten (€3.500 per jaar, structureel vanaf 2026).*

- *Rijke schooldag € 16.000*
- *Beweegonderwijs € 15.000*

72. Innovatiebudget, blz. 74 (Visie Vaals)

Vraag:
Het innovatiebudget binnen het sociaal domein wordt met €10.000 verlaagd. Welke concrete projecten of pilots kunnen hierdoor in 2027 geen doorgang vinden?

Antwoord:
Het project voor onafhankelijke cliëntondersteuning is geraamd tot en met 2027/ eindigt in 2027. Voor dat project resteert in 2027 een lager bedrag van € 16.000. Met het wegvallen van deze kosten kan het budget worden afgeraamd zonder dat begrote projecten of pilots geen doorgang kunnen vinden.

73. Personeelsbudget, blz. 74 (Visie Vaals)

Vraag:
Er wordt € 50.000 bezuinigd op het personeelsbudget voor het aantrekken en behouden van medewerkers. Wat is de verwachte impact van deze maatregel op de huidige openstaande vacatureruimte en de inhuur van extern personeel?

Antwoord:
Wij verwachten zoals toegelicht op blz. 74 dat we, net als in 2026, met het resterende budget de beoogde doelstellingen kunnen realiseren. Een impact op de huidige openstaande vacatureruimte en de inhuur van personeel voorzien wij daarom niet.

74. Reserve Masterplan, blz. 74 (Groep Groen)

Vraag:
De tekst stelt dat de reserve voor het masterplan niet wordt aangevuld, terwijl de tabel voor de jaren 2027 tot en met 2030 een reservering van 50.000 euro per jaar toont.
Wat is de reden om de reserve niet aan te vullen terwijl het masterplan nog in uitvoering is?
Hoe verhoudt de mededeling dat de reserve niet wordt aangevuld zich tot de in de tabel opgenomen bedragen?

Antwoord:
In de tekst is aangegeven dat wordt afgezien van de jaarlijkse storting van € 50.000 in de reserve Masterplan. Dit levert een structureel voordeel op van € 50.000 per jaar. Om die reden is dit bedrag als dekkingsmaatregel opgenomen in het dekkingsplan. De tabel laat daarmee het financiële effect van het niet doen van de storting zien, terwijl de tekst de maatregel zelf beschrijft.
Nutsbedrijven betalen de gemeente een vergoeding voor het herstel van wegen na hun werkzaamheden. Van de te verwachten vergoedingen werd jaarlijks € 50.000 begroot als toevoeging aan de reserve Materplan. In de voorliggende begroting wordt dit bedrag niet meer gereserveerd, maar ingezet als dekking binnen de begroting. De € 50.000 per jaar in de tabel (blz. 71) is dus geen reservering. Het is het structurele voordeel dat ontstaat doordat het verwachte overschot in de exploitatie blijft.

De uitvoering van projecten in de openbare ruimte komt hierdoor niet in gevaar.
De bestaande reserve Openbare Ruimte, met een stand van € 872.569, blijft beschikbaar.

75. Algemene vraag; re-integratiemiddelen (Visie Vaals)

Vraag:
Kan het college inzichtelijk maken hoe de onderuitputting op de re-integratiemiddelen (Participatiewet) zich verhoudt tot de instroomcijfers in de bijstand over het afgelopen boekjaar?

Antwoord:
De budgetten op de Participatiewet nemen in de begroting 2027 toe. Er lijkt geen sprake te zijn van onderuitputting. Wel wordt in 2027 een specifieke reserve gevormd van middelen die zijn bedoeld om de infrastructuur rondom de Participatiewet te verbeteren. Die middelen worden gereserveerd voor de realisatie van het Sociaal Ontwikkelbedrijf.

Deel 5 Verplichte paragrafen

76. Energieproblematiek, blz. 93 (Groep Groen)

Vraag:
1. Welke concrete, preventieve maatregelen neemt het college om energiearmoede bij de 700 minima (vaak gezinnen met kinderen) te voorkomen, zodat zij niet afhankelijk zijn van achteraf bijsturen via de bijzondere bijstand?
2. Zijn er heldere, toegankelijke criteria vastgesteld voor het aanvragen van bijzondere bijstand bij energiearmoede en is deze regeling actief gecommuniceerd naar de doelgroep?

Antwoord:
In de paragraaf Weerstandsvermogen gaat het om ongeveer 700 huishoudens die kwetsbaar zijn door een laag inkomen en/of slechte isolatie.

Vraag 1: Het college zet preventief in via de eerste pijler van het duurzaamheidsbeleid: het voorkomen en bestrijden van energiearmoede. Dat bestaat uit voorlichting via het Energieloket over dagelijkse besparingsmaatregelen en concrete ingrepen zoals de witgoedregeling en het Nationaal Isolatieprogramma. Hiervoor zijn in 2027 incidentele middelen uit SPUK-gelden geraamd, onder meer aanpak energiearmoede € 120.821, Nationaal Isolatieprogramma € 465.106), isolatieopgave € 84.274 en NPLW € 120.287 (blz. 169).

Vraag 2: Voor de witgoedregeling zijn de criteria vastgesteld. Inwoners worden per brief benaderd, met een duidelijke uitleg op B1-niveau. We analyseren de respons en bespreken met de uitvoerende partijen of verruiming of aanpassing van de criteria wenselijk is en hoe we de aanpak kunnen verbeteren. Ook zijn inwoners onlangs geïnformeerd over de mogelijkheid om zich aan te melden voor het Noodfonds Energie.

Voor duurzaamheid in bredere zin werken we daarnaast aan een communicatieplan, zodat we verschillende doelgroepen passend bereiken en regelingen beter worden benut. Sinds kort is het Energieloket ook op dinsdag aanwezig op de markt. Daarmee vergroten we de lokale zichtbaarheid en verlagen we de drempel voor inwoners om advies en ondersteuning te vragen.

77. Energietransitie, blz. 95 (Groep Groen)

Vraag:
De begroting erkent een hoog risico op structurele kapitaallasten. Waarom is er in deze begroting geen beleidsinstrument opgenomen om dit risico te mitigeren? Daarnaast: hoe rijmt het college de waarschuwing voor stijgende kosten met het schrappen van de middelen voor het Masterplan Openbare Ruimte, terwijl dit plan juist was ontworpen om koppelkansen te benutten en zo kosten te beheersen?

Antwoord:
Het risico energietransitie is in de risicoparagraaf opgenomen met een hoge kans (100%) en een financieel effect van € 200.000.
De omvang en het tempo van de kosten hangen sterk af van landelijk beleid en de netcapaciteit. Daarom wordt het risico op deze manier afgedekt en niet met een apart beleidsinstrument. Inhoudelijk wordt het risico beheerst via de warmtevisie en de uitvoeringsprogramma's en wijkprogramma's die daarop volgen, en via de Regionale Energie Strategie in samenwerking met de regio Maastricht-Heuvelland.

Het vervallen van de jaarlijkse storting van € 50.000 voor het Masterplan Openbare Ruimte staat los van het in de risicoparagraaf beschreven risico. De betreffende middelen waren bestemd voor degeneratiekosten (herstel van schade aan de openbare ruimte als gevolg van werkzaamheden door nutsbedrijven) en niet voor het opvangen van toekomstige kapitaallasten die samenhangen met de energietransitie of klimaatopgaven. Hierdoor is van een directe relatie tussen beide onderwerpen geen sprake.

78. Ontwikkeling von Clermontpark, blz. 136 (Groep Groen)

Vraag:
Er wordt gesproken over de realisatie van het appartementengebouw en de invulling van de commerciële plint, waarbij de parkeergarage correspondeert met de ontwikkeling van de 'langgerekte strook achter de vijver'. Om welke strook gaat het hier precies?

Antwoord:
Met de langgerekte strook achter de vijver wordt het langwerpige grasveldje dat parallel loopt aan de verbindingsweg vanaf de Beemderlaan naar de Prof. Von Karmanstraat bedoeld. Hiermee wordt de strook bedoeld waar inmiddels het appartementencomplex en woonhuizen zijn gebouwd en de nieuwe bewoners al hun intrek hebben genomen.

79. Locatie Beemderlaan, blz. 137 (Groep Groen)

Vraag:
De gemeente is voornemens hier een parkeerplaats aan te leggen. Kan deze locatie beleidsmatig worden gekoppeld aan vergroening en de realisatie van een zij-ingang voor de Lidl?

Antwoord:
Zoals aangegeven is de ambitie op deze locatie vooralsnog gericht om in samenwerking met Lidl een uitbreiding van de winkel mogelijk te maken en daarbij de parkeerfaciliteiten te verruimen. Of er een zij-ingang gerealiseerd kan worden naar de Lidl is natuurlijk vooral een keuze aan Lidl zelf. Wat vergroening betreft is ons streven er wel op gericht om, zeker met het oog op het realiseren van een parkeerplaats, waar mogelijk meer groen in te brengen, hetgeen de kwaliteit en leefbaarheid van deze omgeving kan versterken.

80. Woningbouwlocaties Lemiers, blz. 142 (Groep Groen)

Vraag:
Ten aanzien van de genoemde locatie (Locatie A) wordt gesteld dat, gezien de kosten, aanbod in het duurdere segment noodzakelijk is voor de haalbaarheid.
Is er voor deze locatie bodemonderzoek verricht? Zo ja, wat zijn de uitkomsten hiervan?
Waar in het woonbehoefteonderzoek Lemiers wordt de noodzaak voor aanbod in het duurdere segment onderbouwd?

Antwoord:
De noodzaak om mede in te zetten op aanbod in het duurdere segment komt niet zozeer voort uit lokaal woonbehoefte-onderzoek, maar vooral uit onze ambitie om in onze gemeente meer balans aan te brengen in het woningaanbod. Gezien de relatief zwakke status is ons beleid niet enkel gericht op het ondersteunen van de kwetsbaren, maar achten wij het daarnaast broodnodig om het 'tij' te keren. Dit kan onder andere door een transformatie van de woningmarkt, ofwel meer balans in de woningvoorraad, door toe te voegen waar we onvoldoende van hebben. In Lemiers kijken wij naar een goede mix van beide, zowel betaalbare woningen voor onze eigen jongeren als ook aanbod voor wat sterkere schouders. Dat laatste hoeft overigens niet te betekenen dat dit enkel gericht is op nieuwe inwoners. Ook onder onze eigen inwoners bestaat behoefte (naar wij horen) om binnen onze gemeente een 'wooncarrière' (grotere stap) te kunnen maken. De planvorming is momenteel echter nog in de schetsfase en in afstemming met o.a. Provincie. Zodra deze schetsen richting ontwerpen en plannen moeten worden vertaald, zal o.a. ook bodemonderzoek en dergelijke gaan plaatsvinden.

81. Zorg/voormalig politiebureau blz. 143 (Groep Groen)

Vraag:
Er zijn plannen om het voormalige politiebureau te herontwikkelen tot circa 50 appartementen, inclusief seniorenwoningen. Betekent deze herontwikkeling de sloop van het architectonisch waardevolle politiebureau?

Antwoord:
Eigenaar Jupieter/Grouwels onderzoekt momenteel de haalbaarheid van plannen om op de locatie van het voormalige politiebureau zorgappartementen te realiseren. Mochten deze plannen haalbaar blijken, dan zou dat inderdaad bij realisatie betekenen dat het gebouw gesloopt gaat worden. De gemeente heeft geen mogelijkheid om sloop tegen te houden.

82. Dakafwerking, blz. 148 (Groep Groen)

Vraag:
Bij de beschrijving van de dakafwerkingen, het betonwerk en de randen wordt niet gesproken over verduurzaming. Is in deze plannen ook de mogelijkheid tot dakbegroeiing meegenomen?

Antwoord:
Het groot onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen wordt uitgevoerd op basis van het Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP). In het MJOP zijn naast reguliere onderhoudsmaatregelen ook energiebesparende maatregelen (Voorbeelden zijn het realiseren van LED-verlichting, energiezuinige stookinstallaties) opgenomen. Dakbegroeiing is niet opgenomen in de plannen van de dakafwerking welke voor 2027 voorzien zijn.

Deel 6 Bijlagen

83. Lasten programma 4 en omwisseling volgorde, blz. 168 (Visie Vaals)

Vraag:
Op pagina 168 van de begroting 2027 staat in de regel lastenprogramma 4, begroting 2030 een positief bedrag van €465.806,-,
Klopt dit? Ook staan de programma's niet op de juiste volgorde, programma 4 en 5 zijn bij zowel de baten als de lasten omgewisseld. Zien wij dit juist?

Antwoord:
U heeft correct gezien dat de volgorde van deze programma's niet juist is. Wij passen dit aan in de definitieve programmabegroting 2027-2030.
De lasten zijn inderdaad positief geworden. Dit komt door het opnemen van een taakstelling in de kosten. Dit staat toegelicht op blz. 58 van de begroting. Voor het lager te ontvangen bedrag aan gemeentefonds is voor dezelfde omvang een taakstelling in de lasten verwerkt met als gevolg dat de lasten positief geworden zijn.

Datum beantwoording: PoHo: